Ազգ
Azg
14 ՅՈՒՆԻՍ 2005 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 108 (3274)

Ֆինանսական շուկայում շարունակվում է եվրոյի արժեզրկումը

Երեկ միջազգային ֆինանսական շուկայում շարունակվեց միացյալ եվրոպական տարադրամի՝ եվրոյի արժեզրկումը ամերիկյան դոլարի նկատմամբ: Մեկ եվրոն գնվում էր 1,2029 դոլարով, ինչը վերջին 9 ամիսներին եվրոյի ամենացածր ցուցանիշն է դոլարի նկատմամբ: Երբ Եվրոմիության առաջատար երկրներից Ֆրանսիայում եւ Հոլանդիայում մերժվեց եվրոսահմանադրության հանրաքվեն, եվրոն սկսեց հետեւողականորեն զիջել դիրքերն ամերիկյան դոլարի նկատմամբ: Հայկական շուկայում նկատվում է դրամի արժեզրկում դոլարի նկատմամբ: Հայաստանի Կենտրոնական բանկը երեկ սահմանել էր հետեւյալ սակագները. 1 դոլարը հավասար է 456,70 դրամի, 1 եվրոն՝ 558,50, ռուսական ռուբլին՝ 16,04:

457 օր «Սեւ լողափում»

Օդանավի հրամանատար Աշոտ Կարապետյան. «Դուք մեզ նոր կյանք տվեցիք»

PHOTOLURE

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

457-օրյա շղթայակապ բանտարկությունից հետո Մալաբոյի տխրահռչակ «Սեւ լողափից» տուն վերադարձան պետական հեղաշրջման մեջ ամբաստանված եւ 14-24 տարվա դատապարտված 6 հայ օդաչուները: Նրանց կանայք, երեխաները, ծնողները, հարազատները մոտենում եւ անխոս կրծքներին ամուր սեղմում էին տանջված, արտաքուստ հոգնած ու ընկճված, բայց ժպտացող հայ օդաչուներին:

Աշխարհի հզոր պետությունների հարյուրավոր քաղաքացիներ ամենատարբեր մեղադրանքներով բանտարկվել եւ երկարամյա պատիժներ են կրում աֆրիկյան բանտերում, ենթարկվում ծաղրուծանակի, կտտանքների, բայց շատ պետություններ չի հաջողվում իրենց քաղաքացիներին հանել նման վիճակից: Այսօր Ռուսաստանի շատ քաղաքացիներ տառապում են Նիգերիայի բանտերում, բուլղարացի բուժքույրերը՝ Լիբիայում, հայ օդաչուների հետ ձերբակալված 7 հարավաֆրիկացիները եւս շարունակում են շղթայված մնալ «Սեւ լողափում»:

«Անձնակազմի անունից իմ խորին զգացմունքն եմ հայտնում հայ ժողովրդին, կառավարությանը, երկրի նախագահին, Ամենայն հայոց կաթողիկոսին, արտգործնախարարությանը, անձամբ Արա Աբրահամյանին: Շնորհակալ ենք բոլորին, որ մեզ նոր կյանք տվեցին: Մենք Հայաստանի պատիվը բարձր ենք պահել: Մենք որեւէ բան չենք արել, որ արժանանայինք այդ տանջանքներին», ասաց օդանավի հրամանատար Աշոտ Կարապետյանը:

Տես էջ 5

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Օսկանյանն ԱՄՆ-ին կոչ է արել ճնշում բանեցնել Թուրքիայի վրա

Հայաստանի արտգործնախարարը Մ. Նահանգներին հորդորել է ավելի ակտիվ ներգրավվել Հայաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ բնական հարաբերություններ հաստատելու ուղղությամբ, հատկապես ճնշում գործադրել Թուրքիայի վրա Հայաստանի հետ սահմանը վերաբացելու հարցում: Ըստ «Ասոշիեյթեդ պրեսի», ԱՄՆ պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսի հետ կայացած հանդիպումից հետո անցած շաբաթավերջին հայտարարել է Վարդան Օսկանյանը:

Հայաստանի արտգործնախարարի խոսքերով, Մ. Նահանգները պետք է Թուրքիային մղի «կամուրջ լինել ոչ միայն Արեւելքի եւ Արեւմուտքի, այլեւ Եվրոպայի տարբեր մասերի միջեւ»: «Հայաստանը եւ Թուրքիան պատերազմի մեջ չեն: Մենք խնդիրներ չունենք այդ երկրի հետ: Մենք պատմական տարբերություններ ունենք: Պատմական տարբերություններ ունեն Գերմանիան եւ Ֆրանսիան, որոնց մասին նրանք խոսում են, սակայն սահմանները չեն փակում», Վաշինգտոնում հայտարարել է Օսկանյանը:

Օսկանյանն ընդգծել է, որ Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչումը շարունակում է մնալ Հայաստանի արտաքին քաղաքականության օրակարգում: «Արգենտինան, Կանադան, Ֆրանսիան, Լեհաստանը եւ Ռուսաստանը ցեղասպանությունը ճանաչած երկրների շարքում են, սակայն նախագահ Բուշի վարչակարգը շարունակում է կասկածանքով վերաբերվել դրան», ասել է Օսկանյանը:

Թուրքական մամուլի արձագանքները՝ 2-րդ էջում:

Եվրոմիությունը որոշեց առայժմ չքննարկել Թուրքիայի անդամակցության հարցը

Չորեքշաբթի օրը բացվող Եվրոմիության գագաթաժողովում վերջին տարիներին առաջին անգամ չի քննարկվելու Թուրքիայի անդամակցության հարցը: «Ազատություն» ռադիոկայանի ռուսական ծառայությունը հաղորդում է, որ դա պայմանավորված է Ֆրանսիայում եւ Հոլանդիայում եվրոպական սահմանադրության հանրաքվեների տապալմամբ:

Հայաստանում դոնորությունը բարեգործություն չի ընկալվում

Այսօր արյան դոնորների համաշխարհային օրն է

Այսօր մարդու արյան խմբերի բացահայտման հեղինակ Լանդշտեյների ծննդյան օրն է, որ առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության որոշմամբ դարձել է դոնորների միջազգային օր:

Իրենց կենտրոնում այն նշելու են նաեւ հայ արյունաբանները: Փոքրիկ պարգեւներով ու շնորհակալագրերով կխրախուսվեն այս մասնագիտությունն ընտրած մարդիկ: Սակայն անվարձահատույց դոնորների ոչ մեծ, ոչ փոքր քանակ, որը առողջապահական ապարեգին անվտանգ արյուն ապահովի, չկա Հայաստանում:

Վերջին օրինակը, թերեւս, անցած տարի էր, Բեսլանի ահաբեկչության օրերին, երբ ուսանողներից բաղկացած կամավոր դոնորների մի հսկա բանակ հայտնվեց: Նրանց նվիրատվության շնորհիվ 50 միավոր արյուն ուղարկվեց Բեսլան:

Հայաստանում դոնորությունն ընկալվում է ոչ որպես բարեգործություն, մարդասիրություն կամ քրիստոնեական աստվածահաճո արարք: Շատ մարդկանց համար վաղուց արդեն այն աշխատանք է դարձել: Հավասարապես դիմում են եւ տղամարդիկ, եւ կանայք:

Արյան մեկանգամյա հանձնումը վարձատրվում է 20 դոլարին համարժեք դրամով: «Անվարձահատույց դոնորների թիվը շատ քիչ է, զուգընթաց շատանում է վճարովի դոնորների քանակը», ասում է Սմբատ Դաղբաշյանը: Սակայն այս հանգամանքը մխիթարություն չէ արյունաբանական կենտրոնի համար: Դրամ վաստակելու համար դոնոր դարձած մարդը սովորաբար թաքցնում է հիվանդությունները, իսկ լիարժեք հետազոտություններ երբեք էլ չեն իրականացվում:

Արյունաբանության կենտրոնի տնօրեն Սմբատ Դաղբաշյանը, այնուամենայնիվ, հավաստիացնում է, որ դոնորների քանակն այնպես թե այնպես բավարար է արյան խնդիրները լուծելու համար:

Կ.Գ.

2 հայեր եւս մտան Լիբանանի խորհրդարան

Կիրակի օրը Լիբանանում տեղի ունեցավ խորհրդարանական ընտրությունների 3-րդ՝ ամենավճռական փուլը, երկրի կենտրոնական՝ Լեռնալիբանանի եւ Բեքաայի հովտի շրջաններում: (Տես էջ 5): Բեյրութից, «Զարթօնք» օրաթերթի խմբագրությունից հեռախոսով ստացած մեր տվյալների համաձայն, ընտրվել են եւս 2 հայեր՝ Հակոբ Բագրատունին եւ Ժորժ Քասարջին:

Առաջինը ներկայացուցիչն է ՀՅԴաշնակցության, արդեն երկար տարիներ ազգային Սոֆյա Հակոբյան (Բուրջ Համուդ) վարժարանի տնօրենն է, բազմաթիվ պաշտոններ է վարել իր կուսակցության տարբեր մարմիններում: Նրա մրցակիցն էր համայնավար, Սաադ Հարիրիի դաշինքից Րաֆֆի Մադոյանը: Երկրորդը՝ Ժ. Քասարջին, թեեւ կուսակցական չէ, բայց հաճախ, հատկապես ընտրական կոմբինացիաներում, սերտորեն համագործակցում է ՀՅԴ-ի հետ:

Այսպիսով, լիբանանահայության ներկայացուցիչները երկրի խորհրդարանում վեցն են՝ Հակոբ Գասարճյան (ՌԱԿ), Եղիկ Ջերեջյան (ՍԴՀԿ), Ժան Օղասափյան (անկախ), Սերժ Թուրսարգիսյան (անկախ, կաթոլիկ) եւ վերոհիշյալ նորընտիր 2 պատգամավորները:

Կիրակի օրը պայթեցվել է Գրոզնի-Մոսկվա գնացքը

ՄՈՍԿՎԱ, 13 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Կիրակի օրը Պոդմոսկովիեում ահաբեկչություն է իրականացվել երկաթուղում: Ռելսերից դուրս են ընկել Գրոզնի-Մոսկվա գնացքի չորս վագոններ, մի քանի մարդ վիրավորվել է:

Մոսկվայի մարզի դատախազությունը քրեական գործ է հարուցել ՔՕ-ի 205-րդ հոդվածի (ահաբեկչություն), 105-րդ հոդվածի 2-րդ մասի եւ 30-րդ հոդվածի (հարձակում երկու եւ ավելի մարդկանց սպանության համար) հատկանիշներով:

Նախնական տվյալներով, վագոնները ռելսերից դուրս են եկել երկաթուղային պաստառի պայթեցման հետեւանքով, «Նովոստի» գործակալությանը հայտնել են Ռուսաստանի ԱԴԾ հասարակական կապերի կենտրոնում: ԱԴԾ պայթուցիկագետների նախնական եզրակացության համաձայն, գնացքի ճանապարհագծին գործել է առանց պատյանի պայթուցիկ սարք՝ երեք կիլոգրամ տրոտիլի համարժեք հզորությամբ:

Շարունակվում են օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումները ամառանոցային կոոպերատիվներում ականատեսների եւ պայթյունին մեղսակից անձանց պարզելու համար, լրագրողներին հայտնել է Ռուսաստանի գլխավոր դատախազի տեղակալ Նիկոլայ Սավչենկոն:

Ըստ նրա, միջադեպի հետեւանքով տուժել է 15 մարդ: Իսկ ԱԴԾ տվյալներով, էլեկտրագնացքով Մոսկվա հասած ուղեւորներից բուժօգնության է դիմել 36 մարդ:

Գրոզնի-Մոսկվա գնացքը միակ շարժակազմն է, որ Չեչնիայից Մոսկվա է մեկնում չորս օրը մեկ պարբերականությամբ:

Սիրելի հայրենակից

Արամ Կարապետյանի ղեկավարությամբ «Նոր ժամանակներ» կուսակցությունն իր հայտարարած Ազգային հեղափոխության անկասելի գործընթացում վճռական է ու հաստատակամ:

«Նոր ժամանակներ» կուսակցությունը կազմակերպում է հերթական հանրահավաքը, որը կկայանա. հունիսի 15-ին, ժ. 19.00-ին, Երեւանի Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքում գտնվող Զորավար Անդրանիկի հուշարձանին հարող տարածքում:

ՆԺԿ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ
Հեռ. 23-25-05

Ընթացիկ

Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը դեռեւս չէր վերադարձել Մ. Նահանգներից, աշխատանքային այցով Վիեննայից Վաշինգտոն մեկնեց ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը: Թեեւ նախագահ Բուշի հետ վարչապետ Էրդողանի հանդիպումն ամբողջությամբ կլանել էր թուրքական թերթերի ուշադրությունը, այնուամենայնիվ վերջիններս կարեւորեցին նաեւ ՀՀ արտգործնախարարի այցը:

«Թուրքիայում գործող համալսարաններից մեկում «Հայերն օսմանյան շրջանում» թեմայով գիտաժողով էր կազմակերպվում, սակայն դա ենթարկվում է քաղաքական միջամտության: Մի՞թե կարելի է այդպիսի մթնոլորտում բանավեճ ծավալել: Սա՝ մեկ, երկրորդ՝ որքա՞ն է գործելու առաջարկվող հանձնաժողովը՝ 15 տարի՞»:

Նույն աղբյուրի համաձայն, ՀՀ արտգործնախարարը ակնարկելով Կարս-Ախալքալաք-Թբիլիսի-Բաքու երկաթուղային նախագծի մա-

պաշտպանում են թուրքական պաշտոնական թեզը: Հետեւաբար «համատեղ հանձնաժողով» ստեղծել այս կարգի պատմաբանների հետ, նշանակում է հայ պատմաբաններին մասնակից դարձնել ցեղասպանության թուրքական ժխտողականությանը կամ էլ հարցն ընդմիշտ վիճարկել եւ դրա շուրջ անվերջ քննարկումներ կազմակերպել:

Ինչ վերաբերում է Կարս-Ախալքալաք-Թբիլիսի-Բաքու երկաթուղային նախագծին, դրա առնչու-

ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի Վաշինգտոն կատարած այցին արձագանքում է թուրքական մամուլը

Դրանցից «Հյուրիեթը» հունիսի 9-ի համարում որպես անակնկալ բնութագրելով Օսկանյանի երկօրյա այցը, թե դա իբր նախատեսված չէր, հարկ համարեց նշել, որ ԱՄՆ պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսի եւ նախագահի անվտանգության հարցերով խորհրդական Սթիվեն Հեդլիի հետ հանդիպումներում ՀՀ արտգործնախարարն առաջնահերթ խնդիրների թվում քննարկելու է նաեւ հայ-թուրքական հարաբերությունները: Ըստ «Հյուրիեթի», Օսկանյանը Վաշինգտոն է ժամել Էրդողանի հետեւից, իսկ դա առիթ է տվել քաղաքական դիտորդներին, որ նրանք ՀՀ արտգործնախարարի այցը մեկնաբանեն որպես Վաշինգտոնի միջնորդության դրսեւորում դեռեւս Եվրոխորհրդի վարշավյան գագաթաժողովում ընդհատված Քոչարյան-Էրդողան երկխոսության համար:

Մինչ ՀՀ ԱԳՆ-ն մամուլի հաղորդագրությամբ առանց մանրամասնելու նշում էր Օսկանյան-Ռայս հանդիպմանը հայ-թուրքական հարաբերությունների շուրջը մտքերի փոխանակման մասին, թուրքական թերթերը մասնանշեցին, որ ՀՀ արտգործնախարարն ԱՄՆ պետքարտուղարի հետ հանդիպմանն ընդգծել է Թուրքիայի վրա գործադրվող ամերիկյան ճնշումներն ուժեղացնելու անհրաժեշտությունը:

Ինչ վերաբերում է Օսկանյանի մամուլի ասուլիսին, ապա դրան էլ հունիսի 11-ին անդրադարձավ թուրքական NTV-ն՝ ասելով. «Վաշինգտոնում ամերիկյան վարչակարգի եւ կոնգրեսի անդամների հետ հանդիպումից հետո կազմակերպված մամուլի ասուլիսում Հայաստանի արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը թեեւ չմերժեց վարչապետ Էրդողանի «համատեղ հանձնաժողով» ստեղծելու առաջարկը, սակայն դրան հակադրեց բազմաթիվ նախապայմաններ: Օսկանյանն ասաց.

սին, ընդգծել է. «Կարս-Գյումրի երկաթուղին արդեն Վրաստան հասնում է: Թեեւ դրա շահագործման դեպքում կարելի է խուսափել առնվազն 600 մլն դոլարի հասնող ծախսերից, սակայն մենք նախագծում ընդգրկված երկրներին չենք դիմի»:

Եթե մի կողմ թողնենք Էրդողանի հետեւից Օսկանյանի Վաշինգտոն շտապելու կամ նրա այցի չնախատեսված լինելու մասին հեՏեւությունները, ապա կարելի է ասել, որ թուրքական լրատվամիջոցները բավական ուշադիր են եղել ՀՀ արտգործնախարարի այցի, առավել եւս նրա մամուլի ասուլիսի նկատմամբ: Դա պատահական չէ, թերեւս պայմանավորված է հայ-թուրքական հարաբերությունների կարգավորման պաշտոնական Վաշինգտոնի շահագրգռություններով:

Քանի որ հարաբերությունների կարգավորմանը Թուրքիան էր խոչընդոտում, դրա թերեւս ցայտուն օրինակը ՀՀ նախագահին գրած նամակում «Նախ՝ ցեղասպանության հարցն ուսումնասիրելու, ապա նոր միջպետական շփումներ հաստատելու» վերաբերյալ վարչապետ Էրդողանի առաջարկն էր, ուստի եւ միանգամայն տրամաբանական է հայ-թուրքական հարաբերությունների շուրջը պետքարտուղար Ռայսի հետ արտգործնախարար Օսկանյանի մտքերի փոխանակումը, նույնիսկ Անկարայի վրա գործադրվող ճնշումների ուժեղացման ընդգծումը:

Տրամաբանական է նաեւ Էրդողանի «համատեղ հանձնաժողով» ստեղծելու առաջարկին վերաբերող հարցի առնչությամբ Օսկանյանի պատասխանը: Այն առումով, որ եթե Թուրքիան չի հանդուրժում օսմանյան շրջանի հայերին նվիրված գիտաժողովի հրավիրումը, ուրեմն պատմաբան է համարում նրանց, ովքեր Հայոց ցեղասպանության հարցում

թյամբ Օսկանյանի պատասխանն ավելի քան տրամաբանական է: Սակայն խնդիրը սոսկ պատասխանը չէ, այլ նախագծում ներգրավված երկրներին որեւէ կերպ չդիմելու նրա վճռականությունը: Այսինքն՝ եթե Մ. Նահանգները շահագրգիռ է Կարս-Գյումրի երկաթուղու շահագործմամբ, որը հնարավոր է դարձնում առնվազն 600 մլն դոլարի խնայողությունը, պետք է ճնշում գործադրի նաեւ Ադրբեջանի ու Վրաստանի վրա:

Կուժեղանա՞ն Վաշինգտոնի ճնշումները Թուրքիայի վրա թե՞ ոչ՝ ցույց կտա ժամանակը: Բայց որ վարչապետ Էրդողանի այցը Մ. Նահանգներ ոչ այնքան նպաստել է թուրք-ամերիկյան ռազմավարական համագործակցության վերականգնմանը, որքան նոր հարցականներ է առաջացրել երկու դաշնակից երկրների հարաբերություններում՝ ակնհայտ է: Այս հարցականները վկայում են Վաշինգտոնի պահանջներին Անկարայի դիմակայության մասին: Թերեւս այդ առումով պատահական չէ Էրդողանի այցի առնչությամբ «Նոր պահպանողականների» օրգան «Ուոլ սթրիթ ջոռնըլի» հետեւությունը. «ԱՄՆ-ի եւ Թուրքիայի միջեւ շարունակվում են լուրջ տարաձայնությունները»: Թեեւ առաջին հայացքից տարաձայնությունների պայմաններում Թուրքիայի վրա գործադրվող ամերիկյան ճնշումների ուժեղացումն իրատեսական չի թվում, սակայն քաղաքականությունն էլ տրամաբանության չի ենթարկվում: Համենայն դեպս, ԱՄՆ պետքարտուղարի ներկայությամբ ճնշումների ուժեղացման մասին խոսելով ՀՀ արտգործնախարարն էլ Թուրքիայի նախապայմաններին դիմակայելու վճռականություն է հայտնում: Այսինքն՝ նրա խոսքերն ազդանշան են դառնում, ընդ որում դա հաղորդվում է հենց Վաշինգտոնից:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

«Մենք բազում ընդհանրություններ ունեցող հարեւաններ ենք»

Հայաստանում է Իրանի կրթության նախարարը

Եռօրյա այցով երեկ Հայաստան է ժամանել Իրանի Իսլամական Հանրապետության (ԻԻՀ) կրթության եւ դաստիարակության նախարարության պատվիրակությունը՝ նախարար Մորթեզա Հաջիի գլխավորությամբ: Նախատեսվում են այցելություններ դպրոցներ, կրթահամալիրներ եւ փոխհամաձայնության հուշագրի ստորագրում այցի վերջին օրը, երբ բանակցային փուլը ավարտված կլինի: Հուշագիրը ենթադրում է այնպիսի հարցերի հստակեցում, ինչպիսիք են երկկողմ կրթական կապերի ընդլայնումն ու համագործակցության շրջանակների ճշտումը, երկու երկրների դասագրքերում նշյալ պետությունների մասին տեղեկությունների տեղադրումը, ուսուցիչների վերապատրաստումը, պարսկերեն լեզվի կարճաժամկետ դասընթացների կազմակերպումը եւ մի շարք այլ հարցեր:

Այցի առաջին օրը պատվիրակությանն ընդունելիս կրթության եւ գիտության նախարար Սերգեյ Երիցյանը նշեց հանդիպման կարեւորությունը: Նախարարի խոսքերով, ԻԻՀ պատվիրակության ներկայացուցչական կազմով այս օրերին (երբ Իրանը նախագահական ընտրությունների նախաշեմին է) Հայաստանում լինելը վկայում է, թե ինչ մեծ տեղ է տալիս Իրանը Հայաստանի հետ փոխհարաբերություններին: Պրն Երիցյանը նաեւ հույս հայտնեց, որ ստորագրվելիք հուշագիրը ավելի առարկայական կդարձնի համագործակցության հետագա ընթացքը:

ԻԻՀ կրթության նախարար Մորթեզա Հաջին հավաստիացրեց, որ անկախ այն հանգամանքից, թե ով կընտրվի Իրանի նախագահ, նա կպաշտպանի այս օրերին ձեռք բերված համաձայնությունները: Նախարարի համոզմամբ, բանակցությունները կլինեն արդյունավետ, քանի որ մենք բազում ընդհանրություններ ունեցող հարեւաններ ենք: Բացի այդ, «երկկողմ քաղաքական եւ տնտեսական հարաբերությունները վերընթաց են ապրում, իսկ կրթական եւ գիտական հարաբերությունները զարգացման փուլում են եւ հույսով եմ, որ դեռ կզարգանան», ավելացրեց Մորթեզա Հաջին:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Նոր հայացք Հայոց ցեղասպանության փաստերին

«Հավաք» կազմակերպության եւ եվրոպահայերի համագումարի նախաձեռնությամբ Լատվիայի մայրաքաղաք Ռիգայում անցկացվել է «Հայաքաղաք Ռիգայում անցկացվել է «Հայացք XXI դարից» միջազգային գիտաժողովը, որին մասնակցել են հասարակական, քաղաքական, մշակութային եւ հոգեւոր հայտնի գործիչներ: Գիտական փաստերի եւ փաստագրական վկայությունների հիման վրա լայն լսարանին է ներկայացվել 90 տարի առաջ հայերի հանդեպ Օսմանյան Թուրքիայի իրականացրած ոճրագործությունը, որը մինչ օրս Թուրքիայի կառավարությունը ժխտում է: Գիտաժողովում բացման խոսքով հանդես է եկել Ռիգայի Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցու հիմնադիր Սպարտակ Տեր-Ավետիսյանը՝ ներկաներին հղելով Մեծի տանն Կիլիկիո կաթողիկոս Արամ Ա-ի օրհնանքն ու Լատվիայի նախագահ Վայրա Վիկե Ֆրեյբերգայի ուղերձը: Շվեդ պատմաբան եւ ցեղասպանագետ Դեյվիդ Գաունտը եւ գերմանացի պատմաբան Դանիել Մյուլլերը իրենց դասախոսություններում ներկայացրել են այն արխիվային փաստերը, որոնք տասնյակ տարիներ ուսումնասիրվել են եվրոպական երկրների եւ Թուրքիայի արխիվներում: Վերջինս փաստարկներով նշել է, թե 18-րդ դարից մինչ օրս ինչքան է նվազել հայ բնակչությունը Ղարաբաղում եւ Նախիջեւանում: Լատվիայի Հռոմի կաթոլիկ եկեղեցու հոգեւորական, պրոֆ. Անդրիս Պրիեդեն անդրադարձել է հայ եւ կաթոլիկ եկեղեցիների պատմական հարաբերություններին, ներկայացրել հարցի վերաբերյալ Վատիկանի դիրքորոշումը եւ 2000 թվականին ընդունած Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հռչակագիրը: Բոլոր ելույթ ունեցողները դատապարտել են Թուրքիայի քաղաքականությունը եւ հայ ժողովրդին պահանջատիրությունը շարունակելու կոչ արել: Գիտաժողովի երկրորդ մասում առաջին անգամ ցուցադրվել է «Այնտեղ, որտեղ փրկվեց մարդկությունը» վավերագրական ֆիլմը, որ նկարահանել են Արարատի գագաթ բարձրացած եւ այնտեղ հայկական դրոշ ու փոքրիկ խաչքար տեղադրած միջազգային գիտական արշավախմբի անդամները:

Եվրոպայի հայկական համագումարի հովանավորությամբ մի շարք քաղաքներում շարունակվում է ցուցադրվել հայկական ճարտարապետությունն ուսումնասիրող կազմակերպության «Հայկական ճարտարապետական հուշարձանները Հարավային Կովկասում եւ Մերձավոր արեւելքում» ցուցահանդեսը:

Ռ. Պ.

Օմբուդսմեն Լարիսա Ալավերդյանի նամակն Արա Աբրահամյանին

Հասարակածային Գվինեայի բանտից հայ օդաչուների ազատումը ողջունեցին տարբեր մակարդակի եւ բնույթի կազմակերպություններ: Հայաստանում մարդու իրավունքների պաշտպան Լարիսա Ալավերդյանն օդաչուների հայրենիք վերադառնալու կապակցությամբ անցյալ շաբաթ շնորհակալական նամակ է ուղարկել Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ Արա Աբրահամյանին:

Նամակում տկն Ալավերդյանը նշել է, որ ուրախությամբ է ընդունել հայ օդաչուների ներման եւ հայրենիք վերադառնալու լուրը: Մարդու իրավունքների պաշտպանը նշել է նաեւ Արա Աբրահամյանի ներդրած ջանքերի կարեւորությունն ու նշանակությունը՝ ընդգծելով, որ նման վարքագիծն, անկասկած, կարժանանա բարձր գնահատականի եւ երախտագիտության: «Սփյուռքի ներկայացուցչի նման քայլն ապացուցում է, որ իրական հայրենասիրությունն ու սերը սեփական ժողովրդի հանդեպ սահմաններ չեն ճանաչում, ինչպես սահմաններ չեն ճանաչում իսկական բարեգործությունն ու մարդասիրությունը»:

Լարիսա Ալավերդյանն իր խորին շնորհակալությունն է հայտնել Հայկական համաշխարհային կոնգրեսին, մաղթելով հետագա հաջողություններ ի շահ հայ ժողովրդի եւ Հայաստանի:

Հունական կենտրոն Ալավերդիում

Հունիսի 11-ին մեծ հանդիսավորությամբ Ալավերդու կենտրոնում բացվեց «Հունական կենտրոնը», որտեղ կուսուցանվեն հունարեն լեզու, մշակույթ, ավանդույթներ եւ միաժամանակ կտրվի իրավաբանական խորհրդատվություն: Բացման արարողությանը մասնակցում էր եւ շնորհավորանքի ջերմ խոսքեր հղեց Հայաստանում Հունաստանի դեսպան Անտոնիոս Վլավիանոսը:

Ինչպես տեղեկացրեց հունական համայնքի ղեկավար Նիկոլայ Ֆենֆանովը, «Մեր նախնիները հին հունական լեզվով են խոսել, իսկ Հայաստանում՝ նոր հունարենով»: Մեր համայնքները 7-ն են՝ Նոյեմբերյանում, Ալավերդիում, Երեւանում, Գյումրիում, Հրազդանում, Վանաձորում, Ստեփանավանում: Քանի որ չկան դպրոցներ, որտեղ հունարեն ուսուցանվի, որոշեցինք բացել «Հունական կենտրոն», ասաց պրն Ֆենֆանովը:

Մինչեւ ուշ երեկո հնչում էին հայկական եւ հունական երգերը, ավանդական հյուրասիրություն էր ու հրավառություն:

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Հայտնաբերվել է դիակ

Հունիսի 10-ին, ժամը 14:00-ին, Շիրակի մարզի Աղին գյուղի մոտակայքում անձրեւաջրերից կուտակված ջրափոսում հայտնաբերվել է նույն գյուղի բնակչուհի, 18-ամյա Հայկանուշ Հարությունյանի դիակը: Հարուցվել է քրեական գործ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ **Ընթացիկ**

Հորդորել փողոցում թունավոր հյութեր չխմեն

Քաղաքապետարանը վաճառքն արգելելու ոչ մի լծակ չունի

Երեկ քաղաքապետարանի հերթական ճեպազրույցում այս մասին խոստովանեց մշակույթի եւ սպորտի հարցերով Երեւանի քաղաքապետի տեղակալ Արման Սահակյանը: Նա չժխտեց, որ փողոցային առեւտրի դեմ տարիներ տարվող ծրագրերը փլուզվում են, որովհետեւ փողոցային անթույլատրելի կենցաղավարությունը հովանավորներ ունի: Ամառվա հասունացման հետ բնական ու արհեստական հյութերի վաճառակետերը փառավորապես զբաղեցնում են իրենց տեղը փողոցային առեւտրի գունագեղ տեսականիում: Դրանց,

Երեւանի մասին օրենք ընդունվելու դեպքում գուցե այդ բոլոր հարցերը կարգավորվեին: Խնդիրը վաղուց կա, բայց շահագրգռության բացակայությունն ապացուցում է, որ տարիներ առկա վիճակը ձեռնտու է տեղական ինքնակառավարման որոշակի օղակներին: Օրինակ, ինչպես բացատրել, որ փողոցային առեւտուրը փողոցից փակ տարածք փոխադրելու համար թաղային համայնքներին տրամադրված 38 հողատարածքներից միայն 18-ը ծառայեցին նպատակին: Չի իրականացվում նաեւ քաղաքապետի որոշումը բացօթյա վաճառքի չափորոշիչնե-

ծամասնությունը գործում է անօրինական դաշտում, առանց վաճառքի պայմանների ու առանց վաճառողի առողջական վիճակի մասին սանգրքույկների: Այդ վաճառակետերի տերերը չեն էլ թաքցնում, որովհետեւ լավ կազմակերպված ստվերային մեխանիզմի մի մասնիկն են: Մեծ մասամբ դրանք բոլորն էլ գործում են առանց ջրի ու լվացարանի, հյութերի պահպանության, պատրաստման ու վաճառքի համար անթույլատրելի պայմաններում: Սոցիալական չլուծված խնդիրներ ունեցող բնակչության շրջանում այսօր խոսք տարածված է տուբերկու-

ինչպես եւ մյուս սննդատեսակների, հատկապես կաթնամթերքի ու մսամթերքի փողոցային առեւտրի վտանգավորության մասին ամեն տարի եւ տարվա ամեն եղանակի խոսվում եւ նախագծեր են առաջարկվում, սակայն համատարած խայտառակության մի երանգն անգամ չի փոխվում: Նույնը թերեւս վերաբերում է այլ իրողությունների եւս, ինչպես օրինակ, դագաղների, ծաղիկների ու սգո պարագաների վաճառքը: Տասնյակ որոշումներ են ընդունվել դրանք քաղաքից դուրս կամ գերեզմանատներին մոտիկ փակ տարածքներ տեղափոխելու համար: «Քաղաքապետարանը օրենքով սահմանված ներգործությունների ոչ մի լծակ չունի: Վերահսկողական խնդիրներով զբաղվում են եւ՛ հակահամաճարակային տեսչությունը, եւ՛ թաղապետարանները ու ոստիկանությունը, սակայն քաղաքապետարանը նրանց միջեւ ընդամենը միջնորդ օղակի դեր է հանդես գալիս», ասում է փոխքաղաքապետը:

Անհեթեթություն է միայն, որ միջնորդի անպտուղ գործունեության համար պետությունը հսկայական հաստիքներ է պահում ու միջոցներ ծախսում:

րի վերաբերյալ: Միայն ծաղիկներ, պաղպաղակ, թերթ ու ամսագիր կարելի է վաճառել փողոցում: Սակայն այս կանոններն էլ չպահպանվեցին, եւ փողոցային առեւտրին նոր «հավակնություններ» են ներկայացվում: Անթույլատրելի առեւտուր իրականացնողները, անկախ նրանից՝ լիցենզավորված են, թե ոչ, դիտվելու են կարգազանցներ եւ նրանց նկատմամբ տարբեր պատժամիջոցներ են կիրառվելու:

Թե ինչն է խանգարել մինչ հիմա իրականացնելու սույնը, անհասկանալի է, իսկ նոր որոշումը կիրականացվի, թե ոչ, դարձյալ կասկածելի է:

Սանիտարահակահամաճարակային տեսչության անցած եւ նախորդ տարիների ստուգումները հետազոտված հյութերի բաղադրության մեջ բազմաթիվ միկրոօրգանիզմներ հայտնաբերեցին: Այս տարվա ուսումնասիրությունների արդյունքները դեռ չկան, բայց դժվար թե որեւէ բան փոխված լինի:

Անհեթեթությունն այն է, որ փողոցային հյութի վտանգավորության վերաբերյալ արձանագրություն կազմելուց հետո էլ տեսչությունը վաճառակետի գործունեությունը դադարեցնելու իրավունք չունի: Մե-

լյոզը: Հյութերի ու փողոցային «տեռաշկիների» վաճառքով զբաղվում են հիմնականում թերսնվող, ճարահատ մարդիկ, որոնց մեջ նաեւ տուբերկուլյոզի զոհեր կարող են լինել:

Խնդրի լուծման այսօր մոդայիկ դարձած նույն տարբերակն է առաջարկում քաղաքապետարանի առողջապահության եւ սոցիալական ապահովության վարչության պետ Արմեն Սողոյանը: «Պետք է հորդորենք սպառողներին, որ փողոցից հյութեր չգնեն: Որ գիտակցեն, թե առողջությունը վտանգելով հետո տասնապատիկ հատուցելու են փողոցից էժան գնած մթերքի դիմաց»:

Վարչական բազմաքանակ ապարատի առկայության պայմաններում դարձյալ հույսը սպառողի իրազեկվածության վրա դնելը թույլ մխիթարություն է: Որտեղի՞ց նա իմանա այդ վտանգների մասին, եթե թերթ չի գնում ու կարդում, չի մասնակցում այս թեմային նվիրված հարյուրավոր սեմինարների, ուր մասնագետները տասնյակ անգամներ ասում ու լսում են միայն իրենք իրենց: Իսկ լրատվության մենատեր հեռուստաալիքներին այս խնդիրն այնքան էլ չի հետաքրքրում:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Ծրագրեր վիրտուալ իրականության համար

Երեւանի քաղաքապետարանը Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի հետ սկսել է «Ֆուտբոլի փոքր դաշտերի» ծրագրի իրականացումը: Դա նշանակում է, որ հին, բարի ժամանակների նման մայրաքաղաքի բակերում կհիմնվեն ֆուտբոլի փոքր հրապարակներ երեխաների համար: Նաեւ բնակիչներին հետաքրքրական ժամանցի հնարավորություն տալու համար նախատեսվում է հատկապես բազմահարկ շենքերի բակերում կառուցել այդ հրապարակները: Ստեղծված աշխատանքային խումբը՝ թաղային համայնքների, ֆեդերացիայի եւ քաղաքապետարանի ներկայացուցիչներով, բոլոր համայնքներում համապատասխան ուսումնասիրություններ է կատարել: Տարակուսանք է պատճառում ոչ աննշան մի հանգամանք. մայրաքաղաքում արդեն 15 տարի բակ ասված հասկացությունը հիշողություն է դարձել, եւ ստացվում է, որ մենք սկսել ենք ծրագրել նաեւ վիրտուալ իրականությունը:

Բայց կա այդ ծրագրի իրականացման մեկ տարբերակ՝ արհեստական խոտածածկույթով ֆուտբոլի այդ փոքր դաշտերը կարելի է տեղավորել ավտոտնակների տանիքներին, որոնք վաղուց բոլոր բակային տարածքների իրական տերերն են դարձել:

Կ. Դ.

Գետնուղիների զարշահոտությունն անտանելի է դառնում

Հասարակական վայրերում (մասնավորապես այգիներում) հայտնված արտաքնոցները որոշ չափով քաղաքի սանիտարական ընդհանուր վիճակի վրա անդրադառնում են: Մեկ-երկուսն էլ բարոյական, հասարակական նշանակությամբ սխալ տեղ են զբաղեցնում (նկատի ունենք Անդրանիկ զորավարի եւ Հովհ. Այվազովսկու արձանների հարեւանությամբ տեղադրվածները):

Սրանց պակասից Երեւանի որոշ գետնուղիներ վերածվում են արտաքնոցների: Հանրապետության հրապարակի մուտքից սկսվող եւ դեպի Արամի փողոց տանող անցուղին ոչ միայն զարշահոտությամբ է բուրում, նաեւ անանձրեւ եղանակին առաստաղից հոսող ջրերից վտանգավոր վիճակի է հասել: Թերեւս քաղաքապետարանը պիտի ուշադրություն դարձնի հակահասարակական նման երեւույթներին՝ ստեղծելով որոշակի պայմաններ քաղաքն աղտեղություններով չլցնելու համար:

Մ. Բ.

ՇԻՐԱԿ

230 մլն դրամի վնաս հերթական կարկտահարությունից

Շիրակի մարզի Արթիկի եւ Անիի տարածաշրջանների 10-ից ավելի համայնքների գյուղացիական տնտեսություններ են տուժել հունիսի 6-ին տեղի ունեցած հերթական կարկտահարությունից: Տարերքի պատճառած ընդհանուր վնասը, ըստ մարզպետարանի մասնագիտական հանձնաժողովի նախնական տվյալների, գնահատվում է շուրջ 230 մլն դրամ: Վնասված մոտ 1300 հեկտար ցանքատարածություններից 700 հեկտարը տուժել է 70-100 տոկոսով, այսինքն գրեթե շարքից դուրս է եկել, մնացած հատվածներում կորուստները կազմում են 40-50 տոկոս: Հատկապես տուժել են աշնանացան ցորենի, միամյա եւ բազմամյա խոտաբույսերի ցանքատարածությունները, պտղատու այգիները, մասնակի վնասվել են գարու արտերը:

Նախկինում Շիրակի միայն Ախուրյանի շրջանի տարածքում տեղաբաշխված չորս հակակարկտային կետեր կային, որոնք տարերքից բավական արդյունավետ պաշտպանում էին հողն ու բերքը: Այժմ մինչ տարածաշրջանում հաճախացած կարկուտն ամեն տարի պարտադիր իր սեւ գործն է անում՝ չծեծած տեղ չթողնելով եւ հաճախ հուսահատության մատնելով դառը դաշտ, դաստակ նստող գյուղացուն, նոր կայանքներ փորձարկելու եւ տեղադրելու մասին կառավարական պատասխանատուների առիթեառիթ հնչող ալարկոտ խոսակցությունները այդպես էլ իրականություն չեն դառնում:

Գ. Մ.

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ

«Մաշտոց-1600» մրցույթում ընտրվեցին թունիսյան գագաթաժողովի մասնակիցները

Տեղեկատվական հասարակության թունիսյան համաշխարհային գագաթաժողովին ընդառաջ կմասնակցեն «Մաշտոց-1600» մրցույթում հաղթող ճանաչված լավագույն աշխատանքները. էլ. մշակույթ անվանակարգում՝ «Արամ Խաչատրյան. կյանքը եւ ստեղծագործությունը» (CD-ROM), էլ.բիզնես՝ edram.am, էլ. ներգրավում՝ armeniainfo.am, էլ. ժամանց՝ armtv.com, էլ.կառավարում՝ economic-court.am, էլ.ուսուցում՝ «Հայոց Մեծ եղեռն» (CD-ROM), էլ.առողջապահություն՝ doctor.am, էլ.գիտություն՝ aras.am/dfbs.html վեբ կայքերը:

Ժյուրիի գլխավոր մրցանակներին արժանացան «Հայոց Մեծ եղեռն», Պ. Սեւակ. «Այդ իմ խոսքերն են», «Արամ Խաչատրյան. կյանքը եւ ստեղծագործությունը» CD-ROM-երը, edram.am, armeniainfo.am, komitas.am, matenadaran.am, gateway.am վեբ կայքերը: Առաջին կարգի մրցանակ ստացան armtv.com, media.am, armeniaforeignministry.am, kalinian-saroyan.com, coe.am, Armenia2020.org, hetq.am, armradio.am վեբ կայքերը:

«Մատենադարանի բարեկամներ» հիմնադրամի առաջարկով մրցույթում առաջին անգամ ընդգրկվել էին էլ-հայագիտություն, էլ-մայրենի եւ հայերեն էլ-տառատեսակներ անվանակարգերը: Գլխավոր մրցանակի արժանացան matenadaran.am (էլ-հայագիտություն), Պարույր Սեւակ. «Այդ իմ խոսքերն են», (էլ.մայրենի), CD-ROM-երը, առաջին կարգի մրցանակ՝ arak29.am/sharakan/index.php, armenianhouse.org/index-am.html վեբ կայքերը:

Էլեկտրոնային տառատեսակների մրցույթում գլխավոր մրցանակներ ստացան Ռուբեն Թառումյան-Հակոբյանի «ԱրԹառումյանԳրիկԲարձր» եւ «ԱրԹառումյանՆոտր» տառատեսակները՝ շարվածքային եւ ձեռագրային անվանակարգերում, Էդիկ Ղաբուզյանի «ArmTimesSt»-ը՝ շարվածքային հնաշխարհիկ եւ «Ghabuzian Vernatun»-ը՝ ձեռագրային անվանակարգերում: Առաջին կարգի մրցանակի արժանացան Ռուբեն Թառումյան-Հակոբյանի «AMM Մայր Ցուցակ» տառատեսակը՝ շարվածքային բոլորգիր անվանակարգում, Մանվել Շմավոնյանի ու Վլադիմիր Եֆիմովի «PT Asmik» եւ «AMM Notr» տառատեսակները՝ շարվածքային հնաշխարհիկ եւ ձեռագրային անվանակարգերում, Էդիկ Ղաբուզյանի «Ghabuzian Tighosagir» տառատեսակը՝ վերնագրային անվանակարգում:

Մրցույթը կազմակերպել էր «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հիմնադրամը»՝ ՀՀ կառավարության, «Հայաստան» համահայկական եւ «Մատենադարանի բարեկամներ» հիմնադրամների, «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացման աջակցող խորհրդի» եւ «Ձեռնարկությունների ինկուբատոր հիմնադրամի» հովանավորությամբ:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Ակնաբուժական ծառայությունների բարելավում Գեղարքունիքի մարզում

Գեղարքունիքի մարզում ակնաբուժական ծառայությունների կազմակերպման եւ մակարդակը բարձրացնելու նպատակով Արարատ-1 Լայոնս քլաբը եւ Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի առողջապահական ծառայությունների հետազոտման եւ զարգացման կենտրոնին առընթեր Գարո Մեղրիկյանի աչքի հիվանդությունների կանխարգելման կենտրոնը հունիսի 11-ին Սեւան քաղաքում կատարեցին շրջանային ակնաբուժական կենտրոնի բացումը: Հիմնավորապես վերանորոգված եւ նոր սարքավորումներով հագեցած ակնաբուժարանը բժշկական ծառայություններ մատուցելու է ոչ միայն Գեղարքունիքի, այլեւ մոտակա շրջանների բնակչությանը:

Մինչ կենտրոնի բացումը Գեղարքունիքի մարզում Մեղրիկյանի կենտրոնի եւ առողջապահության նախարարության կատարած հետազոտական աշխատանքներն արձանագրել են այս շրջանի բնակչության մեջ կատարակտի առկայություն, ուստի եւ հիմնական ուշադրությունը կատարակտի դեպքերի հայտնաբերմանն ու վիրահատումն է լինելու: Նորաբաց կենտրոնին աջակցելու նպատակով մարզի 10 գյուղերի ամբուլատորիաներում հիմնվել են գյուղական զննման կետեր:

Լայոնների շրջանային ակնաբուժական կենտրոնի հիմնական բուժանձնակազմը, ակնաբույժը եւ երկու բուժքույրերը վերապատրաստման դասընթացներ են մասնակցել Հնդկաստանի Լայոնների Արավինդի հանրային ակնաբուժության ինստիտուտում:

Սեւանի նոր ակնաբուժական կենտրոնում նախատեսված է երկու տարում 50 տարեկանից բարձր 20.000 մարդու անվճար զննում եւ 1000-1500 մարդու անվճար եւ ցածր գներով վիրահատություն:

Մ. Բ.

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Զգուշացեք օձերից

Հունիսի 11-ին, ժամը 22:30-ին Երեւանի Գայի պողոտայի սկզբնամասում գտնվող զբոսայգում բնակիչները հայտնաբերել են 4 օձ: Բնակիչները տեղեկացրել են կենդանաբանական այգու տնօրենությանը եւ քաղաքապետարանին:

Հունիսի 12-ին, ժամը 12:20-ին դաշտում օձը խայթել է Շիրակի մարզի Անի թաղամասի բնակչուհի, 1943 թ. ծնված Նուշիկ Ղազարյանի ոտքը: Ըստ բժիշկների, նրա առողջական վիճակը միջին ծանրության է:

Հարս-սկեսուր վեճը լուծվեց ծաղկամանով

Հունիսի 12-ին ոստիկանության Արարատի բաժին հիվանդանոցից հաղորդվել է, որ նախաբազկի մասում ստացած կտրած վերքով իրենց մոտ է տեղափոխվել Նելլի Մ.-ն: Պարզվել է, որ նույն օրը, տան վիճաբանության ժամանակ սկեսուրը՝ Արեգնազ Ծ.-ն, ծաղկամանով հարվածելով վնասվածք է պատճառել Նելլի Մ.-ին: Կատարվում է հետաքննություն:

Մ. Մ.

Ժողովրդավարությունից բացի Հայաստանն այլ ռեսուրս չունի

ԱՄՆ-ը Բաքվից պահանջում է արդար ընտրություններ, նույնը պահանջելու է նաեւ Երեւանից

Ադրբեջանի ներքաղաքական վիճակը շարունակում է մնալ Վաշինգտոնի ուշադրության կենտրոնում: Պետքարտուղարությունը մի քանի օր առաջ գոհունակություն է հայտնել հունիսի 4-ին Բաքվում ընդդիմության կազմակերպած ցույցի «առանց միջադեպերի եւ խաղաղ» ընթացքի առնչությամբ: «Մենք Ադրբեջանի կառավարությանը հորդորում ենք շարունակել թույլատրել հասարակական ցույցերը, ինչպես նաեւ հավասարիմ մնալ աճանը միջազգային չափանիշներին համապատասխան խորհրդարանական ընտրություններ անցկացնելու վերաբերյալ ստանձնած մյուս պարտավորություններին», ասվում է հայտարարությունում:

Աճանը կայանալիք խորհրդարանական ընտրությունները, ինչպես նշում են ամերիկացի տեսական եւ քաղաքական գործիչները, փորձություն են լինելու Իլհամ Ալիեւի համար, եթե դրանք չհամապատասխանեն միջազգային չափանիշներին: Մայիսի 21-ի ընդդիմության կազմակերպած երթի մասնակիցների նկատմամբ Բաքվի իշխանությունների գործադրած բռնություններին Վաշինգտոնը պատասխանեց «խորին ափսոսանքով»: Բուշի վարչակարգը չսեսնելու էր տվել 2003 թ. նախագահական ընտրություններում արձանագրված համատարած կեղծիքները, բռնությունները, ձերբակալությունները: Սակայն վերջին ամիսներին ամերիկացիներն ամենաբարձր մակարդակով հայտարարում են, որ հիացած են ԱՊՀ տարածքում եւ Մերձավոր Արեւելքում ժողովրդավարական հեղափոխություններով:

Այսօր ԱՄՆ-ը հենց Բաքվից է պահանջում արդար ընտրություններ, որովհետեւ ոչ ժողովրդավար պետությունների շարքում առաջինը հենց Ադրբեջանում են տեղի ունենալու ընտրություններ: Հայաստանում ընտրությունները մոտենալու հետ Վաշինգտոնը արդարություն է պահանջելու նաեւ Երեւանից, այնպես որ Հայաստանի պաշտոնական եւ իշխանամետ լրատվամիջոցները, պաշտոնյաները զուր են հաճույքով մեկնաբանում Ալիեւի հասցեին հնչող ամերիկյան զգուշացումները:

Ալիեւի հնարավոր տապալումն առաջին հերթին հարված կլինի Ռոբերտ Քոչարյանի համար, քանի որ Հայաստանի նախագահը կմնա Անդրկովկասում ընտրական կեղծիքները հանդուրժող միակ առաջնորդը: Հետեւաբար Երեւանի համար Ադրբեջանում հնարավոր իշխանափոխությունը չպետք է ցանկալի լինի: Քանի դեռ ուշ չէ, հենց Հայաստանի իշխանություններն ու վերջին շրջանում ընտրակեղծիքների հարցում մասնագիտացված Հանրապետական կուսակցությունը պետք է զերծ մնան տեղական ընտրությունները կեղծելուց, այլապես որեւէ գույնի հեղափոխությունը քաղաքական ասպարեզից իր հետ կտանի հենց նրանց:

Արդեն մի քանի համայնքներում տեղի են ունեցել ՏԻՄ ընտրություններ, որտեղ հաղթել են հանրապետականները: Ըստ էության 2007 թ. խորհրդարանական եւ 2008 թ. նախագահական ընտրությունները կեղծվում են այսօր՝ ՏԻՄ ընտրություններով: Ներկայումս ընտրվող քաղաքապետները, քաղաքապետները եւ գյուղապետները, ովքեր հիմնականում հանրապետականներից են, խորհրդարանական եւ նախագահական ընտրություններում «վարձահասույց» են լինելու՝ ամեն գնով ապահովելով իշխանությունների հաղթանակը թե՛ւ խորհրդարանական, թե՛ւ նախագահական ընտրություններում:

Եթե հարեւան Ադրբեջանում ժողովրդավարության պակասը կամ բացակայությունը փոխհատուցվում է կասպյան նավթով, ապա Հայաստանն Արեւմուտքի համար գրավիչ լինելու այլ ռեսուրս չունի, քան ժողովրդավարությունը (այսինքն՝ ազատ, արդար ընտրությունները), մարդու իրավունքների հարգումն ու օրենքի (այլ ոչ կուսակցությունների, օլիգարխների, քաղաքին հեղինակությունների, սափրագլուխների) իշխանությունը:

Անշուշտ, Արեւմուտքը համբերություն կունենա եւ որոշ ժամանակահատված աչք փակելու կամ չափավոր ճնշումներ բանեցնելու 1995 թ.-ից ի վեր ընտրություններ կեղծող Հայաստանի իշխանությունների վրա: Սակայն դրա համար էլ պետք է վճարել: Ու քանի որ Հայաստանը վաճառքի թանկարժեք այլ բան չունի, ստիպված կլինի լուրջ զիջումների գնալ Ղարաբաղյան հարցում, մանավանդ եթե Ադրբեջանում իշխանության բերվի Սաակաշվիլու նման մեկը:

Արեւմուտքի համար ի վերջո կարեւոր չէ այն իրողությունը, որ Սաակաշվիլին Շեւարդնաձեից պակաս ժողովրդավար առաջնորդ է: Եթե Շեւարդնաձեի ժամանակ հեռուստաընկերությունների մեծ մասն ընդդիմադիր էր, ապա այսօր բոլորը սպասարկում են Սաակաշվիլուն: Կարեւորն այն է, որ Արեւմուտքի շահերի սպասարկման առումով Սաակաշվիլին նվիրյալ է: Նման նվիրյալ հնարավոր է գտնել նաեւ Ադրբեջանում, թեկուզ Ալիեւից ավելի ավտորիտար, բայց ամերիկյան նվիրյալ: Այս դեպքում Հայաստանը կհայտնվի աննախանձելի վիճակում՝ առաջին հերթին ԼՂ հարցում:

Ջորջ Բուշը, Կոնդոլիզա Ռայսը եւ բարձրաստիճան ամերիկացի մյուս պաշտոնյաներն ամեն առիթով գոհունակություն են հայտնում ԱՊՀ տարածքում ու Մերձավոր Արեւելքում տեղի ունեցած եւ ընթացքի մեջ գտնվող «խաղաղ հեղափոխությունների» իրողությունից: Թեեւ նրանք բացահայտորեն «թեկնածուների» շարքում չեն հիշատակում Հայաստանը, սակայն հայաստանյան ընդդիմությունն ակնհայտորեն ոգեւորվում է: Մեր ընդդիմադիրները, որոնց համար դեռեւս մի քանի տարի առաջ Կրեմլը քաղքյուռ էր, իսկ Ռուսաստան-Բելառուս դաշինքին Հայաստանի միանալն առաջնահերթ ուղղություն, շահագրգռված են ոչ թե Հայաստանում իրական ժողովրդավարության հաստատման, այլ իշխանության գալով:

Արեւմուտքին եւս այնքան էլ չի հետաքրքրում ժողովրդավար Հայաստանը, հակառակ դեպքում կգրկվի ճնշումներ բանեցնելու հնարավորություններից: Իրական ժողովրդավարության հաստատումը Հայաստանում պետք է հետաքրքրի մեզ՝ շարքային քաղաքացիներիս, որովհետեւ ամեն քայլափոխի ոտնահարվում են մեր իրավունքները, յուրաքանչյուր ընտրության մեր ձայներն են առեւանգվում եւ ամեն քայլափոխի կհանդիպենք ապօրինությունների, սափրած գլուխների:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Շվեդիայում աճում է հետաքրքրությունը Հայաստանի նկատմամբ

Զրանն նպաստում է Թուրքիայի կեցվածքը

Հայոց ցեղասպանության 90-ամյակի առթիվ Թուրքիայում կատարվող իրադարձությունները՝ համապետական քննարկումներն ու խորհրդարանական օրենքների ընդունումը չէին կարող անտարբեր թողնել միջազգային հանրությանը: Ուրիշ երկրների թվում, Շվեդիայում էլ աճում է հետաքրքրությունը Հայաստանի եւ հայերի նկատմամբ: Այդ մասին են վկայում օրերս Երեւանում գտնվող շվեդ գիտնականներ Անդերս եւ Ուլլա-Մայ Հուլտգորդները, որոնք իջեւանել էին ԵՊՀ-ի հյուրերի տան շենքում: Այնտեղ էլ հանդիպեցի նրանց:

Առաջինը, որ ուշադրությունս գրավեց համակրելի զույգի սենյակը մտնելիս, սեղանին դրված շվեդերեն գիրքն էր՝ «Տենչ առ Արարատ» («Langtan till Ararat») վերնագրով: Գիրքը, որը հայերի եւ հայկական ինքնության մասին էր, 1985-ին հրատարակել էր Ուփսալայի համալսարանի կրոնի պատմության բաժինը: Գրքում հոդվածներ ունեին ժամանակին Իրանից Շվեդիա տեղափոխված Անուշավան Զեկյանը, Անդերս Հուլտգորդը եւ ուրիշներ: Հոդվածները հավաքել եւ գիրքը կազմել էին Ստոկհոլմի համալսարանի դասախոսներ Գորան Գուններդը եւ Էրիկ Լինդբերգը:

Հուլտգորդի հոդվածը հայոց վաղ շրջանի մշակույթի պատմության եւ քրիստոնեական կրոնի սկզբնավորման մասին էր: Ընդհանրապես նա հետաքրքրվում է կրակապաշտության եւ դրանից քրիստոնեությանն անցնելու ժամանակահատվածով: Նրա այլ հոդվածներում անդրադարձ կա Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի, Տրդատ թագավորի, գրերի գյուտի եւ հայոց պատմության այլ շրջադարձային պահերի մասին: «Հայաստանը բարեփոխման եւ ճգնաժամի մեջ. բյուզանդական ազդեցությունը», «Բարեփոխումն ու շարունակականությունը Հին Հայաստանի կրոնում: Անդրադարձ Գրիգոր Լուսավորչի տեսիլքին», «Տեսիլ Ենովքա արդարույնը եւ մահմեդականության տարածումը» հոդվածները տպագրվել են միջազգային տարբեր ամսագրերում եւ գիտական հրատարակություններում:

Արդեն յոթ տարի Հուլտգորդն անցել է թոշակի: Դրանից առաջ կրոնի պատմություն է դասավանդել Ուփսալայի համալսարանում: Հրավիրվել է դասավանդելու նաեւ Նորվեգիայի Բերգեն, Ստրասբուրգի եւ Կալիֆոռնիայի համալսարաններում: Առաջին անգամ Հայաստան է այցելել 1970-ին, երբ պատրաստվում էր պաշտպանել թեկնածուականը: Տասներկու տարի առաջ Ավստրիայի Վիեննայում ամուսնացել է: Տարիների ընթացքում այցելել է Հայաստան ...

լիս անհրաժեշտություն է զգացել որոշ քարտեզների հայերեն թարգմանությունների՝ որպես աշխարհում միակ պահպանված օրինակների:

- Ինչ տարբերություններ կնշեիք Ձեր երկու այցելությունների միջեւ:

- Այն ժամանակ «Ինտուրիստն» էր այցը կազմակերպողը եւ զգացվում էր, որ ամեն քայլափոխի քեզ հետեւում են: Հիմա ամեն ինչ այլ է՝ մարդիկ ազատ են, բարեհամբույր, հյուրասեր: Այս անգամ կնոջս հետ եմ եկել՝ դարձյալ ուսումնասիրություններ կատարելու Մատենադարանում: Տարբերություն կա նաեւ նյութերի մատուցման ձեւում: Այնքան ուրախալի էր, որ կարողացա ինձ հետաքրքրող նյութերի վերաբերյալ խտասկավառակներ (CD) ձեռք բերել, ինչն, անշուշտ, մեծապես կդյուրացնի աշխատանքս:

- Ինչ կապեր ունեք Շվեդիայի հայկական համայնքի հետ:

- Ես Հայկական ուսումնասիրությունների միջազգային ասոցիացիայի անդամ եմ, որն արդեն ավելի քան 20 տարի գործում է, կազմակերպում գիտաժողովներ եւ զանազան այլ հանդիպումներ: Հայ համայնքը Շվեդիայում շատ մեծ չէ, մոտ 4000 հոգի: Ուսումնասիրություններիս առնչությամբ գրաբար եմ սովորել:

- Վերջերս Եվրոպայի ատրական, հունական եւ հայկական ուղղափառ համայնքների ներկայացուցիչները «Ո՞չ Թուրքիայի անդամակցությանը» վերնագրված դիմում էին հղել Եվրամիությանը, իսկ օրերս Ստամբուլում «Բոսֆորի» համալսարանում կայանալիք գիտաժողովը տապալվեց թուրք կառավարության միջամտությամբ: Ինչպե՞ս եք դուք վերաբերվում այդ ամենին:

- Դա, անշուշտ, անդրադառնալու է Թուրքիայի Եվրամիությանն անդամակցելու ձգտումների վրա: Եվրամիությունը պետք է ուշիուշով հետեւի այդ իրադարձություններին եւ համապատասխան հետեւություններ անի: Գիտաժողովներ արգելելը լավ բան չի կարող խոստանալ: Դա Թուրքիայի տկարության ապացույցն է: Երբ չես կարող մի երկրում ազատորեն արտահայտվել, նշանակում է ժողովրդավարություն չկա այնտեղ:

- Տկն Հուլտգորդ, Դուք ի՞նչ կասեք Ձեր մասին: Ի՞նչ մասնագիտություն ունեք եւ եղե՞լ եք Հայաստանում սրանից առաջ:

- Մասնագիտությամբ բուսաբան եմ: Հետաքրքրվում եմ բույսերի էվոլյուցիոն զարգացմամբ: Հիացմունքով այցելեցի Երեւանի բուսաբանական այգի: Շատ տպավորիչ էր: Եզակի նմուշներ կան այնտեղ: Ափսոս, սակայն, որ այգին պետք եղած պայմաններից զուրկ է: Առաջին անգամ եմ Հայաստանում: 1970-ին չկարողացա միանալ ամուսնուս, որովհետեւ պետք է հոգ տանեի մեր 5 երեխաներին: Նրանք հիմա տարբեր մասնագիտությունների տեր մարդիկ են, մեկը՝ իրավաբան, մյուսը՝ դեղագործ եւ այլն:

- Մի քանի ամիս առաջ Թուրքիայում որոշում ընդունեցին փոխել որոշ կենդանիների եւ բույսերի լատինական անվանումները, որովհետեւ դրանք «քրդական» կամ «հայկական» բառեր էին պարունակում: Ինչպե՞ս կարձագանքեք դրան:

- Զարմանքով կարդացինք այդ մասին: Դա եւս մի ապացույց է Թուրքիայում տիրող անհանդուրժողականության մթնոլորտի: Ի դեպ, մեր բուսաբանները խոլորձների հազարավոր տեսակների տարբեր ընտանիքների ներկայացուցիչների խաչաձեւ պատվաստումից ստացել են մի նոր տեսակ, որն առավելապես բնորոշ է լեռնային շրջաններին, հատկապես Հյուսիսարեւելյան Թուրքիայի եւ կովկասյան տարածքներին: Գիտնականներն այդ նոր տեսակը, իբրեւ բողոքի նշան Թուրքիայի վերոնշյալ որոշման դեմ անվանել են Dactylophiza Armeniaca:

Այդ մասին գրված է «Svensk Botanisk Tidskrift» պարբերականի այս տարվա երկրորդ համարում (vol. 99, Hatfe 2, 2005):

Մեր զրույցի ընթացքում պարզվեց, որ տկն Հուլտգորդը մինչեւ 2002 թ. նույնպես դասավանդել է Ուփսալայի համալսարանում: Այժմ թոշակի է անցել, բայց շարունակում է գիտական ուսումնասիրություններ կատարել: Մեծապես հետաքրքրվում է Primula algida կոչվող բուսատեսակով (գնարբուկի, գարնանածաղկի կամ բաղրճոցուկի մի տեսակ):

Չափազանց անկեղծ եւ առավելապես անմիջական զույգը, բացի Մատենադարանից եւ բուսաբանական այգուց, հասցրել էր լինել նաեւ Սեւանում, Էջմիածնում, հիացել մայրաքաղաքով եւ մարդկանց ջերմությամբ: Իմ հարցին, թե վերջում ինչ կուզեին ավելացնել, պատասխանեցին կեսկատակ-կեսլուրջ շեշտադրումով. «Փողոցներն անցնելը շատ խնդիր է: Մեզ մոտ բոլոր մեքենաները կանգ են առնում հետիոտնի առաջ»:

Հարցազրույցը վարեց
ՀԱԿՈԲ ՕՀԱՆՅԱՆ

457 օր «Սեւ լողափում»

Օդանավի հրամանատար Աշոտ Կարապետյան. «Դուք մեզ նոր կյանք տվեցիք»

1-ին էջից

Մարտի 11-ի համարում հարավաֆրիկյան «Մեյլ էնդ Գարդիան» օրաթերթը մեջբերել է «Սեւ լողափից» ազատված Մարկ Շմիտդի խոսքերը. «Նրանք (բանտապահները) ոտքերով հարվածում եւ այրում էին մարմինդ ու հայհոյում: Չնայած Գերհարդ Ներշի (վերջինս Մալաբոյում գերմանական այն ընկերության ներկայացուցիչն էր, որը հայ օդաչուներին էր վարձել, ինչպես նաեւ օդանավը՝ «Դվին» կոնցեռնից-խմբ.), մահանալուց հետո այդ տանջանքների մի մասին վերջ տրվեց, բայց սպառնալիքները շարունակվում էին: Երբեմն մեզ շղթայված ձեռքերով եւ ոտքերով կապում էին անկողնուն եւ պահում 5 օր»:

Ապրիլի 14-ին «Միջազգային ներում» իրավապաշտպան կազմակերպությունը տարածեց հաղորդագրություն, որում ասվում էր. «Եթե բանտային պայմանները չբարելավվեն, «Սեւ լողափի» բանտարկյալներին կսպառնա սովամահությունը»:

Օդանավի հրամանատար Աշոտ Կարապետյան. «Ուզում եմ շնորհակալություն հայտնել Արա Աբրահամյանին, որովհետեւ նրա ուղարկած փողերով ենք ապրում բանտում: Այդ երկրում չկա օրենք, որ եթե բանտարկել են, պիտի նաեւ կերակրեն»: Հրամանատարն իր եւ մյուս հինգ օդաչուների անունից հատուկ շնորհակալություն հայտնեց դեսպան Սերգեյ Մանասարյանին եւ Հայաստանի պետական արարողակարգի ծառայության ղեկավարի տեղակալ Գեւորգ Պետրոսյանին, որոնք «Սեւ լողափ» յուրաքանչյուր այցելությանը նաեւ գումար են թողել իրենց երկրի քաղաքացիների համար:

«Մենք չէինք պատկերացնում, որ հայրենիքում նման հանդիպում կկազմակերպվի», ասաց Կարապետյանը: Հայ օդաչուները Ռուսաստանի մայրաքաղաք էին հասել Մալաբո-Ցյուրիխ-Մոսկվա երթուղով (Արա Աբրահամյանի ներկայացուցիչներ Անդրանիկ Միհրանյանի եւ Կարեն Գալստյանի, Գեւորգ Պետրոսյանի հետ), որտեղից Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի նախագահի կազմակերպած հատուկ չվերթով շաբաթ կեսօրին վերադարձան Երեւան:

«Բարի վերադարձ հայրենիք, սա հայ ժողովրդի հաղթանակն է: Շատ ուրախալի է սփյուռքի, Հայաստանի հայության համար, որ կա հայկական պետություն, որն ապահովում է իր քաղաքացիների անվտանգությունը անկախ նրանից, թե նրանք որտեղ են գտնվում: Մեծ աշխատանք է տարել արտգործնախարարությունը, անձամբ նախարար Վարդան Օսկանյանը եղել է Հասարակածային Գվինեայում: Գործում բարդություններ կային, շատ շնորհակալ եմ նախարարությանը եւ նախարարին, որ դիմեց մեզ եւ օգտագործելով իմ միջազգային կապերը՝ կարողացանք ազատել այս մարդկանց՝ մեր քաղաքացիներին, փրկեցինք 6 մարդու կյանք: Դա է կարեւորը: Դա ամենակարեւորն է», ասաց Արա Աբրահամյանը ասուլիսում:

2004 թ. մարտի 8-ից, երբ Հասարակածային Գվինեայում ձերբակալվեցին հայ օդաչուները, արտգործնախարարությունը 7 անգամ պատվիրակություն է ուղարկել «Սեւ լողափ»: Հայ օդաչուներին անելանելի վիճակից դուրս բերելու համար Մալաբո մեկնեց Վարդան Օսկանյանը: Երեք ամիս առաջ արտգործնախարարը հայ օդաչուներին օգնելու նպատակով դիմեց Արա Աբրահամյանին: «Մենք բոլորս պարծենալու իրավունք ունենք: Սա ցույց է տալիս, որ երբ սփյուռքը եւ Հայաստանը կարողանում են իրար հետ աշխատել՝ միայն հաջողության են հասնում: Բոլորս միասին կարողացանք այս գործն անել, սա հայ ժողովրդի հաղթանակն է, մենք բոլորս իրավունք ունենք պարծենալու, որ կա պետություն, որն իր քաղաքացիների նկատմամբ անտարբեր չէ», ասաց Աբրահամյանը:

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի նախագահը հարկ համարեց շեշտել հետեւյալը. «Կան մանրամիտ մարդիկ, որ ուզում են այս լավ գործին ուրիշ բնույթ տալ: Ինձ չեն վնասում, որովհետեւ իրենց հետ կապ չունեմ, գործ չունեմ: Վնասում են մեր ազգին, որովհետեւ հայությունը կարիք ունի ապագային հավատալու, ունենալու բարոյական բարձր նորմեր: Նրանք 5 միլիոնանոց սփյուռքին եւ 3 միլիոնանոց Հայաստանին են վնասում: Ես օդաչուներին օգնել եմ հանուն հայ ժողովրդի, արել եմ իմ սրտի մեջ եղածը: Դա արել եմ մեր բոլորին միացնելու համար, մենք բոլորս միասին ենք արել, ամեն մեկն իր դերն է խաղացել: Եթե մի մարդու այդ օղակից հանենք, ուրեմն գործը գլուխ չէր գա՝ լինի արտգործնախարարությունը, ՄԱԿ-ը, Յունեսկոն, Հռոմի պապը»:

«Զվարթնոցում», օդանավակայանից Երեւան ճանապարհին, ապա «Արմենիա» հյուրանոցում օդաչուները, նրանց երեխաները, կանայք, ծնողներն ու հարազատները շրջապատել էին Արա Աբրահամյանին, երախտիքի խոսքեր էին ասում բոլոր նրանց հասցեին, ովքեր դժոխքից դուրս են բերել օդաչուներին: Նրանք նշում էին Վարդան Օսկանյանի անունը, որը մի քանի անգամ արտգործնախարարությունում ընդունել, սփոփել եւ հույս է տվել օդաչուների կանանց:

Օդաչուները պատմում էին, որ հույս չեն ունեցել դուրս գալու «Սեւ լողափից»: «Մենք հավատացինք, որ հնարավորություն ունենք հայրենիք վերադառնալու հունիսի 4-ի երեկոյան, երբ տեղական ռադիոն Հասարակածային Գվինեայի նախագահի ծննդյան նախօրեին հաղորդեց, որ մեզ ներում է շնորհվել: Մենք հավատացինք, որ կարող ենք վերադառնալ հայրենիք», ասաց օդանավի հրամանատարը: Օդաչուներից մեկն էլ պատմեց, որ հունիսի 7-ին Մոսկվայում Հասարակածային Գվինեայի դեսպանը, որն այդ երկրի նախագահի փեսան է, այցելել է «Սեւ լողափ», եւ միասին խմել են Արա Աբրահամյանի ուղարկած հայկական կոնյակը:

Հայ օդաչուներին Հայաստան վերադարձնելու նպատակով Մալաբո մեկնած քաղաքագետ Անդրանիկ Միհրանյանը հատկապես կարեւորեց հետեւյալը. «Այս դեպքը ցույց է տալիս, որ՝ եւ պետությունը, եւ սփյուռքը միասնաբար կանգնեցին եւ կարողացան իրենց հայրենակիցներին դուրս բերել ծանր իրավիճակից: Մինչեւ հիմա ամերիկացիներն ու հրեաներն են, որ անտարբեր չեն իրենց ազգակիցների ճակատագրով: Հիմա մենք հպարտությամբ կարող ենք ասել, որ Հայաստանը եւ հայությունը դասվում են ԱՄՆ-ի եւ Իսրայելի շարքում: Մեզ համար շատ հաճելի էր, երբ Հասարակածային Գվինեայի իշխանություններից իմացանք, որ մեր օդաչուներն իրենց պահել են արժանապատվորեն»:

Հայ օդաչուների ազատության լուրը ոգեւորել է Հայաստանի եւ սփյուռքի հայությանը: Արտասահմանում գտնվող Վարդան Օսկանյանը տեղեկացրել է, որ Հայաստան վերադառնալուց հետո հանդիպելու է օդաչուներին: Ցավոք, 457-օրյա բանտարկությունից ազատված հայ օդաչուների նկատմամբ անձամբ վերաբերմունք ցույց չի տալիս Հայաստանի նախագահը: Ռոբերտ Քոչարյանը կարող էր «Զվարթնոցում» հայ օդաչուներին դիմավորող քաղաքացիների խումբը գլխավորել: Օրինակ, երբ աֆղանական պատանդությունից ազատվեց իտալուհին, Սիլվիո Բեռլուսկոնին անձամբ իր քաղաքացուն դիմավորեց օդանավակայանում: Երբ իրաքյան գերությունից ազատվեց ֆրանսիացի լրագրողը, Ժակ Շիրակը լրագրողի ընտանիքի անդամների հետ նրան դիմավորեց նույնպես օդանավակայանում:

Հայ օդաչուներն անընդհատ իրենց երախտագիտությունն էին հայտնում բոլոր նրանց, այդ թվում՝ Հայաստանի նախագահին, որոնց համատեղ ջանքերով հնարավոր եղավ, իրենց խոսքերով՝ նոր կյանք պարգեւել վեց հայ մարդու: Իրավամբ, այս պատմության մեջ ամենակարեւորը հենց սա է՝ վեց հայեր վերադարձան իրենց ընտանիքներ: Նրանց երեխաների, կանանց, ծնողների եւ հատկապես իրենց համար Հասարակածային Գվինեա եւ «Սեւ լողափ» մղձավանջն այլեւս անցյալ է:

Պետական հեղաշրջման մեջ մեղադրված մյուս 9 անձինք, այդ թվում՝ 7 հարավաֆրիկացիներ շարունակում են պատիժը կրել «Սեւ լողափում»: 34 տարվա դատապարտված Նիկ դու Տուան բանտից 11-ամյա դստերը ուղարկած նամակում, ըստ «Մեյլ էնդ Գարդիանի», գրել է. «Սիրելի Ֆլի, պինդ մնա: Ես քեզ շատ եմ կարոտել եւ ամեն օր աղոթում եմ Աստծուն, որ քեզ պահապան լինի եւ ինձ հասցնի տուն: Դպրոցում լավ սովորիր եւ սիրիր քո մայրիկին»:

Լիբանանի ընտրությունների երկրորդ փուլում հաղթել են Միշել Աունի կողմնակիցները

Լիբանանի լեռնային շրջաններում կիրակի օրն անցկացվել է օրենսդրական ընտրությունների 3-րդ փուլը: Մեծամասամբ քրիստոնեաբնակ այդ տարածքում համոզիչ հաղթանակ են տարել պաշտոնաթող գեներալ Միշել Աունի կողմնակիցները:

Ֆրանսպրեսն ընդգծում է, որ 15 տարվա տարագրությունից մայիսի 7-ին Լիբանան վերադարձած Հայրենասիրական ազատ շարժման ղեկավար Միշել Աունը Լեռնային Լիբանանում փաստորեն դարձել է քրիստոնյաների առաջնորդը. իր դաշնակիցների հետ նա ընտրություններում նվաճել է Մեթն եւ Քեսրուան-Ջբեյլ ընտրատարածքի 16 տեղերից 15-ը: Ալեյ Բաաբդայի շրջանում, սակայն, Աունի ախոյանը՝ դրուզ համայնքի առաջնորդ Վալիդ Ջումբլաթը շիա արմատականների «Հզբոլլահ» շարժման հետ նվաճել է բոլոր 11 տեղերը:

Քրիստոնյա քաղաքական գործիչ Թուֆիկ Հինդին գտնում է, որ երկրի քրիստոնյա համայնքն ըստ երեւույթին առաջնորդ է դարձրել Միշել Աունին, ինչպես Ջումբլաթը դրուզների եւ Սաադ Հարիրին սուննիների առաջնորդներն են: Իսկ շիաներին առաջնորդում են «Ամալ» եւ «Հզբոլլահ» շարժումները:

Ջումբլաթը Աունի հաղթանակը համարում է «ծայրահեղական քրիստոնյաների հաղթանակ»: Դրուզ առաջնորդն Աունին ամբաստանում է Սիրիայի նախագահ Բաշար ալ Ասադի եւ նրա լիբանանցի պաշտոնակից Էմիլ Լահուդի «գործիքը» լինելու մեջ: Աունն իր հերթին պնդում է, որ 1989 թ. ինքն է նախաձեռնել լիբանանցիների պայքարն ընդդեմ «սիրիական օկուպացման»:

15 տարի առաջ Լիբանանում Միշել Աունին իշխանությունից հեռացրել էր սիրիական բանակը: Դրանից հետո նա ապաստանել է Ֆրանսիայում եւ միջազգային պայքար ծավալել ընդդեմ սիրիական օկուպացման: Այս տարվա ապրիլին սիրիական զորքը դուրս բերվեց Լիբանանից:

Ֆլորանս Օբնան ազատ է եւ արդեն Փարիզում է

157 օր տեւած գերությունից հետո Իրաքում ազատ են արձակվել Փարիզի «Լիբերասիոն» թերթի լրագրողուհի Ֆլորանս Օբնան եւ նրա իրաքցի ուղեկցորդ Հուսեյն Հանունը: Կիրակի երեկոյան լրագրողուհին օդանավից իջել է Ֆրանսիայի մայրաքաղաքից ոչ հեռու գտնվող օդանավակայաններից մեկում: Նույն օրը Հուսեյն Հանունը Բաղդադում վերադարձել է իր հարազատների մոտ:

«Լիբերասիոն» թերթի երեկվա գլխավոր թեման 44-ամյա Ֆլորանսի ազատագրումն էր: Հատուկ «օրագիր» էր նվիրված նրա 157-օրյա գերությանը եւ «Անիծող» մականունը կրող միջնորդին, ինչպես նաեւ ֆրանսիացի պատգամավորներից մեկի խաղացած կասկածելի դերին:

Ֆլորանս Օբնայի եւ Հուսեյն Հանունի պատանդառության օրվանից՝ հունվարի 5-ից հետո «Անիծողը» կապ էր հաստատել Ֆրանսիայի իշխանությունների հետ, ներկայացնելով առեւանգիչների «չափազանցված» պահանջները: Հրապարակված «օրագրի» համաձայն, «Լիբերասիոնի» ղեկավարությունն ամենօրյա շփումներ է ունեցել կառավարությունում ստեղծված «ճգնաժամային խմբի», ինչպես նաեւ ոչ պաշտոնական աղբյուրների հետ:

Օդանավից իջնելուց հետո Օբնան լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներին հումորով պատմել է իր հնգամսյա գերության «ծանր» պայմանների մասին, երբ իրեն պահել են նկուղում, ձեռքերը, ոտքերը եւ աչքերը կապված:

Դիմավորողների մեջ է եղել նաեւ նախագահ Ժակ Շիրակը, որը կարճատեւ հանդիպումներ է ունեցել լրագրողուհու հետ: Ֆրանսպրեսը նշում է, որ Ֆլորանս Օբնան որեւէ տեղեկություն չի տվել իր ազատագրման հանգամանքների վերաբերյալ եւ խոստացել է դրանց մասին պատմել երեքշաբթի օրը «Լիբերասիոնի» խմբագրատանը նախատեսված մամլո ասուլիսում:

Պայթյուններ Ահվազում եւ Թեհրանում

Իշխանությունները մեղադրում են ամերիկացիներին

Իրանում կիրակի օրը տեղի ունեցած մի քանի պայթյունների հետեւանքով զոհվել է 11 մարդ, 80-ն էլ վիրավորվել է: Ֆրանսպրեսի տվյալներով, երկրի հարավարեւմուտքում՝ Իրաքի սահմանից ոչ հեռու գտնվող Ահվազ քաղաքում որոտացել է 4 պայթյուն: Այնտեղ զոհվել է 8 մարդ, վիրավորվել են 75 խաղաղ բնակիչներ: Ռումբերից մեկը պայթեցվել է նահանգապետի նստավայրի մոտ: Մյուս երեք պայթյունները եւս տեղի են ունեցել կառավարական շենքերի մոտ:

Ահվազի պայթյուններից մի քանի ժամ անց պայթյուն է կատարվել մայրաքաղաք Թեհրանում: Այնտեղ զոհվել են 2 անձինք եւ վիրավորվել 2 ուրիշներ: Տեղական լրատվամիջոցների տվյալներով, մայրաքաղաքի տարբեր շրջաններում պայթել են նաեւ երկու ինքնաշեն փոքր ռումբեր, որոնք վնաս չեն պատճառել:

Նման պայթյուններն Իրանում հազվադեպ երեւույթ են իրան-իրաքյան պատերազմի ավարտից (1988 թ.) հետո: Իշխանությունները կարծում են, որ պայթյուններն իրականացնողները կապված են իրաքյան քայքայիչ տարրերի հետ:

Իրանի իրավապահ մարմինների բարձրաստիճան ներկայացուցիչներից մեկը Ֆրանսպրեսի թղթակցին ասել է. «Մենք ամերիկացիներին եւ բրիտանացիներին կոչ արեցինք դադարեցնել այդ պայթյունները եւ մեզ հանձնել Իրաքում թաքնվող ծայրահեղականներին: Ցավոք, պատասխան չենք ստացել»: Իշխանությունները հայտարարում են, թե չարագործներն Իրան են թափանցել իրաքյան Բասրա քաղաքի շրջանից: Ենթադրվում է, թե պայթեցնողները պատրաստություն են անցել Իրաքում տեղաբաշխված ամերիկյան զորքերում:

Ակնհայտ է մեկ բան՝ պայթեցումների նպատակն է ձախողել ուրբաթ օրն Իրանում կայանալիք նախագահական ընտրությունները: Հարցումները վկայում են, որ թեկնածուներից ոչ մեկն առայժմ չունի բացահայտ առավելություն, եւ թերեւս ընտրություններն անցկացվեն երկու փուլով: Պայթյունների կազմակերպիչներն ըստ երեւույթին ընտրողներին ուզում են դրդել բոյկոտելու ընտրությունները:

Պ. Ք.

Հրաժեշտ... դեպի անմահություն

«Սերգեյ Փարաջանով. վերջին գարունը»

Կինոռեժիսոր Միխայել Վարդանովի «Սերգեյ Փարաջանով. վերջին գարունը» ֆիլմը հայաստանյան հանդիսականին ծանոթ չէ: Երբ 1993 թ. արժանացավ ռուսական կինոակադեմիայի բարձրագույն՝ «Նիկա» մրցանակին, Հայաստանում հանրային կինոդիտում չանցկացվեց. համատարած խավարի տարիներ էին, իսկ ֆիլմը նկարահանվել էր մեր դժվարին՝ 1991-92 թվականներին: 1993-ից սկսած մեծ հաջողություններ արձանագրեց աշխարհում՝ Ֆրանսիայում, Չեխիայում, Կանադայում, Գերմանիայում, Շվեդիայում, ԱՄՆ-ում:

Հունիսի 15-ի երեկոյան «Մոսկվա» կինոթատրոնում կկայանա ֆիլմի երեւանյան առաջին ցուցադրությունը եւ այս առիթով է մեր հանդիպումը ռեժիսորի հետ:

Երբ անցած դեկտեմբերին «Hollywood Entertainment museum»-ում Փարաջանովի 80-ամյակի առիթով կազմակերպվեց նրա կոլաժների եւ նկարների ցուցադրությունը, Միխայել Վարդանովը ներկայացրեց նաեւ իր ֆիլմը: Ամերիկյան մամուլը հիացմունքով արտահայտվեց, կինոնկարն ընդունվեց մեծ հուզականությամբ ու հափշտակությամբ, ալեկոծ, հոտնկայս ծափահարություններով դահլիճներում: Ֆիլմը համարվեց ճամփորդություն բանականության խորքերը, ստեղծագործական մտքի մի տիեզերք, որտեղ պետք է խորաթափանց, մտահայող տեսողություն:

Սան Ֆրանցիսկոյի 1995 թ. միջազգային ֆիլմ-փառատոնում 51 երկրներից 1280 ներկայացված գործերի մեջ Վարդանովի ֆիլմը շահեց լավագույն վավերագրական ֆիլմի «Golden Gate» մրցանակը, 2003 թ. «Beverly Hills» ֆիլմ-փառատոնում արժանացավ նման փառատոներում վավերագրական ֆիլմերին հազվադեպ տրվող լավագույն ֆիլմի «Golden Palm» մրցանակը:

Փարաջանովի առեղծվածը

Ժամանակի դրաման

Փարաջանովի՝ աշխարհը տեսնելու անսովոր կերպը, տարբեր ժամանակների, երկրային ու տիեզերական երեւույթների միջեւ կապերն ու առնչությունները իրերի միջոցով բացահայտելու՝ մտածողի ու ներհայողի բացառիկ տաղանդը, գեղագետի, նկարչի, ռեժիսորի, արտիստի արում-մտածեւերի առարկայական հայտնությունները, մարդու հոգու շարժերը բնության երեւույթների հետ զուգակցելու կարողությունները նրա արվեստին առինքնող ու անբացատրելի խորհուրդ են հաղորդում, որի մասին է պատմում Միխայել Վարդանովի ֆիլմը:

...«Արմենֆիլմի» կինոստուդիայում Սերգեյ Փարաջանովի ստեղծագործական կյանքի վերջին հնարավորություններն են: Կյանքը մոտենում է սահմանագծին, մայրամուտին, ռեժիսորն իր վերջին՝ «Խոստովանություն» ֆիլմի ձայնագրություններն է փորձարկում:

Ավարտվող կյանքին ու ստեղծագործական ընդհատման ողբերգությանը հանգուցել ինչ-որ բան մարդուց վեր, անկարելի բան է, նրա հետեւից Փարիզից օդանավ են ուղարկում, նա մեկնում է... Էկրանին հայտնվում է Փարաջանովի բանտի տարիներին արված եւ աշխարհը շրջած մի նկար, Էյֆելյան աշտարակը՝ վրան-ամոթիկ՝ «Իմ երազանքը» մակագրությամբ, ներքեւում ինքն է՝ բակի փոքրին մաքրող հավաքարարի տեսքով: Հետո հաջորդում են ի պաշտպանություն Փարաջանովի Կաննում նշանավոր մտավորականների կազմակերպած ցույցերից հատվածներ:

Ֆիլմի անսովոր մթնոլորտը պայմանավորված է հավերժական բաժանման մեծ ողբերգությամբ, սա այն ծանր դրաման է, որ երկրային կյանքում ունենում է նույնիսկ այդ կյանքը լիովին ապրած, ամբողջովին ինքնադրսեւորված անհատը:

Լուսանկարների միջով բեմադրիչը բացում է անսովոր մի կենսագրություն ու հարուստ ներաշխարհ: Հրաժեշտի ծանր զգացողությունը ֆիլմին հուզականության մեծ լիցք է հաղորդում: Փարաջանովի գլխավերեւում Սայաթ-Նովայի նկարը պահ առ պահ խոշոր պլանով երեւալով՝ կյանքի նշույլներ է արթնացնում, հաջորդում են կադրեր «Նռան գույնից», անհետանում, ապա հայրը խաչքարն է շոյում, իր գերեզմանին նվագում են զուռնաչիները, փչում է քամին, օրորվում են կիպարիսները, աչքերի առաջ բարձրանում է հողն ու մոխիրը, իր գերեզմանից թռչում է աղավնին ու գնում դեպի հավիտենություն...

Փարաջանովի կինոյի լեզուն

Ինչպե՞ս է հաջողվել Մ. Վարդանովին բացել Փարաջանովի կինոյի գաղտնիքը, առեղծվածային լռության գույնը՝ հոգեւոր ապրումների բանձր ենթաշերտերով, մարդու ենթագիտակցության մեջ գործող նրա արվեստի խիստ յուրօրինակ էսթետիկան:

- Ես փորձել եմ թափանցել նրա արվեստի արտահայտչականության, պատկերաձեւերի խորքը, որովհետեւ նա հենց այնպես ոչինչ չէր անում, դրանց հետեւում թաքնված խորհուրդ կա միշտ: «Նռան գույնը» բանաստեղծի ճակատագիրն է առհասարակ, նրա ողբերգությունը, ծնունդը, սերը, մահը եւ աշխարհի գեղեցկությունները, որում ապրում է մարդը: Փարաջանովը Սայաթ-Նովայի դարաշրջան է փոխադրում իր մանկության ապրումները, որովհետեւ գտնում էր, որ հայ պատանին արդեն 400 տարի նույն կենցաղով ու սովորույթներով է ապրում:

Աշխարհում մարդու դրաման նա կարողացավ բացահայտել հոգեկան ապրումի ու պատկերի երբեւէ չեղած մթնոլորտի մեջ, արտահայտել իրադրություններ, ստեղծել մետաֆիզիկական ըմբռնումների այնպիսի առարկայական (խաչքարը եւ թիթեռը) ասոցիացիաներ, որով անգամ ցավին ու ողբերգությանը հիացմունք արթնացնող զգացողություններ են հաղորդվում:

«Նռան գույնի» փարաջանովյան պոետական հնարանքներն ուսումնասիրության լուրջ նյութ են, նրա ամեն դրվագը մանրանկարչություն է, դա շարժման ու պլաստիկայի մեջ դրված մի թաքնված լեզու է, որ անհեթեթ մշակութային պոտենցիալ է կրում:

Ինչ արեց Լեոնարդո դա Վինչին, իրենից հետո հարյուրավոր ավելի գեղեցիկ կանանց նկարներ են ստեղծվել, ինչո՞ւ են կառչել այդպես Ջոկոնդայից, ուրեմն գաղտնիք կա, որ հարյուրամյակների ուսադրությունն է գամում, ինչ են անում սրբապատկերները. նրանք լռում են եւ այնտեղ է թաքնված գաղտնիքը, շարժումի, դիրքի խորհրդավորության մեջ:

Կատարյալ հանճարեղ մտահղացումներ է արել Փարաջանովը, անկրկնելի է Ջոկոնդայի կոլաժների նրա շարքը, կերպարային փոխակերպում-անցումները, որ նրա ամենից հարազատ թեմաներն էին:

«Նռան գույնը» ֆիլմի դեռ չհայտնաբերված երեւույթը մեր ազգային կինոյի այսբերգն է: Համաշխարհային կինո ներմուծած նրա լեզուն անկրկնելի հարուստ է գունային նրբերանգներով, պատկերային խորհրդանիշներով, լռությամբ: Հիմա շատերն ասում են՝ նա հանճար է, բայց դեռ չեն հասել այդ լեզվի խորքային բացահայտումների: Ես նկարեցի այս ֆիլմը, որ բացահայտեմ Փարաջանովի կինոյի լեզուն, չնայած բացատրել այդ լեզուն անմտություն է, չի կարելի, ծիծաղելի է, բայց մյուս կողմից՝ դա երեւույթ է, եւ ոչ ոք դեռ չգիտի այդ լեզուն:

Կինոռեժիսոր Միխայել Վարդանով

Միխայել Վարդանովը Փարաջանովի մտերմագույն ընկերն էր շուրջ 25 տարի: Գրոզնիում ծնված միակ հայ կինոռեժիսորը Մոսկվայի կինոինստիտուտն ավարտելուց հետո մասնակցում է «Դիմակի մենախոսությունը» ֆիլմի նկարահանումներին, որն աֆրիկյան արվեստի միջազգային փառատոնում արժանանում է «Ոսկե եղջերու» մրցանակին: «Պրավդա» թերթի արձագանքից հետո աշխատանքային բազմաթիվ առաջարկներ է ստանում: Փարաջանովի «Կիեւյան որմնանկարներով» հիացած գալիս է Հայաստան՝ մասնակցելու իր համար արդեն հանճարեղ ռեժիսորի «Նռան գույնը» ֆիլմի նկարահանումներին: Սցենարի ուշացման պատճառով աշխատանքի՞ է ընդունվում վավերագրական ֆիլմերի ստուդիայում եւ այդ ընթացքում նկարում «Հայկական մանրանկարչություն», ապա եւ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի պատվերով՝ «Հայոց հողի գույնը» ֆիլմերը, այս վերջինում առաջին անգամ նկարում է Փարաջանովին «Նռան գույնի» 1967 թ. նկարահանումների հրապարակում, ինչպես եւ Մինասին, Էլիբեկյաններին, Արտո Չաքմաքչյանին, Երվանդ Խոջաբեկյանին եւ ուրիշների:

Սովետական ցենզուրան եւ աշխատանքային բարոյականությունը մեծապես ազդել են նրա ստեղծագործական ընթացքի վրա եւ բազմակի արգելքներ ստեղծել, մերժվել են ֆիլմեր («Քաջարան»), մասնավորապես «Կերպար եւ գույն» սցենարային մտահղացումը, երբ նա ֆիլմադարանում հայտնաբերում է 140 արկղ «Նռան գույնից» դուրս մնացած դուբլեր եւ կինոժապավենի հատվածներ, որոնք կորստյան վտանգի տակ էին: «50 տարեկանում անդրադարձա, որ 50 րոպե անգամ իմ ֆիլմը չեմ նկարել, եղածը՝ փառք ՍՄԿԿ-ի էր: Երբ այդ ամենը վերջացավ, 1990-ին իմ ստուդիան ստեղծեցի, որտեղ չկար գեղարվեստական ղեկավար ու խմբագիր, հենց այդ տարիներին որդուս՝ Մարտինի հետ նկարեցի «Ս. Փարաջանով. վերջին գարունը» ֆիլմը:

Ֆիլմի աշխատանքներին մասնակցել է օպերատոր Հայկ Կիրակոսյանը, իսկ ինքնուսույն ռեժիսոր Կարեն Քուրդիյանի եւ կոմպոզիտոր Մարտուն Իսրայելյանի գտնված երաժշտությունն օգնում է ֆիլմի խորքային բացահայտումներին:

Հիշողություններ...

Մեր զրույցի ընթացքում Միխայել Վարդանովը հաճախ էր հիշողությունների մեջ ընկնում, անցած կյանքից հատվածներ պատմում.

- Փարաջանովի անունը որքան մեծանում, այնքան ընկերները շատանում են, մեկ ուզում եմ հրաժարվել, բայց ես միակն եմ, որ բանտի տարիներին իր հետ կապ եմ ունեցել, ծանրոցներ ուղարկել, նամակներ գրել ու ստացել, եւ դա իմ կենսագրության վրա եւս անդրադարձել է:

Այդ ժամանակ էր, որ ԿԳԲ-ն սկսեց հետաքրքրվել ինձնով, ստուդիայում սկսեցին խեղդել եւ աշխատել չէին թողնում:

Փարաջանովը բանտում խստագույն ռեժիմի տակ էր գտնվում, իր փառքի գագաթնակետին՝ 50 տարեկանում, բանդիտների ճամբարում անցկացրեց: Բայց գիտե՞ք ինչ արեց նա այնտեղ, նրանց նկարել, գրել սովորեցրեց, վերադարձրեց հավատն իրենց նկատմամբ: Փարաջանովին ճամբարից ճամբար էին տեղափոխում. ուզում էին եւս 5 տարի ավելացնել: Նա ինձ գրում էր. «Երեւի սա վերջն է, Միշա, սա իմ մազերն են (ցելոֆանի մեջ էր դրված), եթե ես չհասնեմ Հայաստան, կթաղես մեր հողում»: Նա Հայաստանը շատ էր սիրում, երբ ազատվեց, հեռագիր ուղարկեց. «Արմենֆիլմ»: Վարդանովին՝ բոլորի համար: Այսօր երեկոյան ազատվեցի, թռչում եմ Թբիլիսի: Համբուրում եմ բոլորին եւ մեր չնաշխարհիկ հողը»:

Սերգեյ Փարաջանովը Միխայել Վարդանովի հետ

Ի պաշտպանություն Փարաջանովի հանդես եկան մշակույթի շատ հայտնի գործիչներ, բայց վճռականը Լուի Արագոնի՝ ՍՍՀՄ-ում «Ժողովուրդների բարեկամության» շքանշան ստանալու առիթով արված միջնորդությունը եղավ: Փարաջանովի հետ մտերմություն էր անում Մայակովսկու կինը՝ Լիլյա Բրիկը, իսկ նրա քույրը՝ ֆրանսիացի հայտնի գրող Էլզա Տրիոլեն Լուի Արագոնի կինն էր...

...Փարաջանովը մշտապես շրջապատված էր երկրպագուների բանակով, նրա հետեւից գնում էին ինչպես Մեսիայի հետեւից: Որովհետեւ նա շրջապատված էր եւ իր շուրջն անմիջապես ծաղկում էր տաղանդը, նա բացահայտելու այդ ուժին էր տիրապետում:

...Կադրեր կան, որ ֆիլմ չմտան, ինչպես օրինակ, կինոխցիկի առաջ՝ ձեռքին անթառամների փունջ կանգնած է Փարաջանովը, մյուս ձեռքն այնպես է պահել, որ այնտեղ հայտնվի եկեղեցու մանրակերտը: Իսկ տեքստում, ասում է նա, պետք է գնա՝ «Սա մեծ ռեժիսոր Սերգեյ Փարաջանովն է, որ ծնվել է 1924 թ. Թբիլիսիում», իսկ օպերատոր Սուրեն Շահբազյանը շարունակում է. «Եվ մահացավ նկարահանման հրապարակում՝ համեստությունից»:

Երբ ես գնացի «Նռան գույնում» աշխատելու, ինձ տվեց սցենարը: Կարդալուց հետո առաջարկեցի սովորաբար ֆիլմերում ընդունված մեկ վայրկյանում 24 կադրի փոխարեն 30 կադր անել, այսինքն՝ կադրի շատ աննկատ դանդաղեցում՝ պլաստիկան առավել ընդգծելու համար: Նա պարզեց, դա իրեն այնպես դուր եկավ, որ ինձ Լեւոն Ներսիսյանին ներկայացնելիս ասաց. «Եթե քեզ պետք է անկեղծություն, գնա Վարդանովի մոտ»:

«Միշա, ասում էր, դու տեսնում ես, կոշիկներն ինչպես են դրված»: «Ո՞րը, ասում եմ: Այն մահճակալի մոտ՝ քիթ-քիթ»: Ընդհանուր պլան էր, չէր նկատվում, բայց ինքը կարծում էր՝ ես պետք է տեսնեի. «Չէ՞ որ դու լավ նայող ես», ասում էր:

...Կյանքի փորձը ցույց տվեց, որ մեր բարեկամությունն ամուր է ու լուրջ: Նամակներից մեկում նա ինձ գրում էր. «Դու իմ պարտքն ընկերոջ եւ եղբոր վաղուց կատարել ես»: Բայց ես այս ֆիլմից հետո միայն համարում եմ իր հանդեպ պարտքս կատարած:

Ֆիլմի փառատոնային դիտումներ շատ են եղել, բայց լայնէկրան, հեռուստատեսային ցուցադրություն՝ դեռ ոչ: Անհրաժեշտ ֆինանսների բացակայությունը խանգարում է այն փոխանցել ժամանակակից տեխնիկայի: Դրանք այսօր շատ կարեւոր են, բայց Փարաջանովն իր հանճարեղ «Նռան գույնը» նկարեց հասարակ սովետական կինոխցիկով: Պետք է, այնուամենայնիվ, հասկանալ, որ ամենից կարեւորն արվեստում՝ հոգին պետք է լինի, մարդը, մտածողությունը... երեւակայությունը...

ՄԵԼԻՆԵ ԲԱՂԱՅԱՆ

Առաջին շրջանն ավարտվեց

Չորս հանդիպումներով ավարտվեց ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնության առաջին շրջանը: Կրկին արդյունավետ խաղով աչքի ընկան «Էսթեղլալ-Կոտայքի» ֆուտբոլիստները, որոնք առաջնությունում խոշոր հաշվով 2-րդ անընդմեջ հաղթանակը տոնեցին: Այս անգամ կոտայքցիները 3 անպատասխան գնդակ խփեցին «Շիրակի» դարպասը: Երկու անգամ աչքի ընկավ Արման Մինասյանը, մեկ գնդակ էլ խփեց Արմեն Բաբայանը: Կոտայքցիներն առաջին շրջանում լավ տպավորություն թողեցին եւ մրցանակային տեղերի հավակնորդներից են:

Վերջին հանդիպումներում մարտունակությունը զգալիորեն նվազեցրել է «Բանանցը»: Ակումբի ղեկավարությունը որոշել է հրաժարվել լեգեոներներից մի քանիսի ծառայություններից: Հերթական խաղում էլ հյուրընկալելով «Լեռնագործին», «Բանանցն» աչքի չընկավ դիտարժան ֆուտբոլով եւ դժվարին հաղթանակ տոնեց: Հաշիվը 48-րդ րոպեին բացեց Ռոմեո Ջենեբյանը, սակայն 13 րոպե անց Գոռ Աթաբեկյանը վերականգնեց հավասարակշռությունը: Եվ միայն խաղավարտից 3 րոպե առաջ, այն էլ 11 մ հարվածի շնորհիվ «Բանանցը» շահեց հանդիպումը: Թիմին հաղթանակ պարգեւեց Արամ Հակոբյանի դիպուկ հարվածը:

Ոչ-ոքի (2-2) գրանցվեց «Միկայի» եւ «Կիլիկիայի» մրցավեճում: Սակայն խփված գոլերը ոչ այնքան ֆուտբոլիստների վարպետ խաղի արդյունք էին, որքան «Կիլիկիայի» դարպասապահի ու երկու թիմերի պաշտպանների կոպիտ սխալների հետեւանք: «Միկայի» պաշտպանները հաճախակի էին առանց հսկողության թողնում Էրզրումյան եղբայրներին, որի արդյունքում վտանգավոր մի շարք պահեր ստեղծվեցին: Եվ եթե Էրզրումյանները մի փոքր հաշվենկատ գտնվեին ու խնամքով օգտագործեին ընձեռված հնարավորությունները, ապա «Կիլիկիան» կհաղթեր: Ճիշտ է, Սերգեյն ու Նշանը մեկական անգամ գրավեցին «Միկայի» դարպասը, սակայն դա բավարար չէր հաղթանակի համար, քանի որ հաշիվը բացել էր Յուրի Մագդիեւը՝ օգտվելով Մասիս Ազիզյանի սխալից, իսկ խաղավարտից 6 րոպե առաջ Հրաչյա Միքայելյանը 2-րդ գնդակն էր խփել:

Երկրի չեմպիոն «Փյունիկը» «Դինամո-Զենիթի» հետ խաղում գոլային մի շարք պահեր ստեղծեց, սակայն միայն մեկ անգամ հասավ հաջողության: Երբ թիմերը պատրաստվում էին հանգստի գնալ, նպատակին հասավ Արթուր Ոսկանյանի տուգանային հարվածը:

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Փյունիկ	7	6	1	0	16-4	19
2. Բանանց	7	5	1	1	10-8	16
3. Միկա	7	4	2	1	12-6	14
4. Էսթ.-Կոտայք	8	3	4	1	13-7	13
5. Կիլիկիա	7	2	3	2	11-8	9
6. Շիրակ	8	2	1	5	10-18	7
7. Դին.-Զենիթ	8	1	3	4	7-10	6
8. Լ. Արցախ	8	2	0	6	12-17	6
9. Լեռնագործ	8	1	1	6	3-16	4

Ռմբարկուներ

Էդգար Մանուչարյան	«Փյունիկ»	5
Արտյոմ Ադամյան	«Միկա»	5
Նշան Էրզրումյան	«Կիլիկիա»	4
Սամվել Պետրոսյան	«Էսթ.-Կոտայք»	4
Կարեն Խաչատրյան	«Շիրակ»	4

Տորեսին փոխարինեց Սադիխովը

Ֆուտբոլի Ադրբեջանի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչ է նշանակվել Վագիֆ Սադիխովը, որը երիտասարդական ընտրանին է գլխավորում: Վերջինս կփոխարինի օտարերկրյա պաշտոնանկ արված բրազիլացի Կառլոս Ալբերտո Տորեսին:

Սադիխովի համար պաշտոնի նման բարձրացումն անակնկալ էր, քանի որ նախապես նրա հետ այդ հարցով չեն բանակցել: Սակայն Ադրբեջանի ֆեդերացիայի նախագահ Ռամիզ Միրզոեւի կարծիքով, Սադիխովն ի վիճակի է համատեղելու երկու պաշտոնները: Նա ազգային հավաքականը կգլխավորի ընտրական մնացած 3 հանդիպումներում:

Վեան հրաժեշտը նշեց «հեթ-տրիկով»

Մարսելում կայացավ լիբերիացի հանրահայտ ֆուտբոլիստ, 1995 թ. «Ոսկե գնդակի» դափնեկիր Ջորջ Վեայի հրաժեշտի խաղը: Հանդիպմանը մասնակցեցին ֆուտբոլային մի շարք «աստղեր»՝ Զինեդին Զիդանը, Անդրեյ Շեւչենկոն, Դիդյե Դրոգբան եւ ուրիշներ: 38-ամյա Վեան հրաժեշտի խաղում դարձավ 3 գոլի հեղինակ:

Վեան 1999 թ. ճանաչվել է Աֆրիկայում դարի լավագույն ֆուտբոլիստ: Վերջին ակումբը, որում հանդես է եկել լիբերիացի ֆուտբոլիստը, Քաթարի «Ալ Ջազիրան» էր: Ֆուտբոլային գործունեությունն ավարտելուց հետո Վեան մտադիր է իր թեկնածությունն առաջադրել Լիբերիայի նախագահի առաջիկա ընտրություններում:

Թայսոնի ծրագրերն անկատար մնացին

Ինչպես երեւում է, լեգենդար բռնցքամարտիկ Մայք Թայսոնը վերջնականապես ստիպված կլինի հրաժեշտ տալ ռինգին: Վաշինգտոնում կայացած մենամարտում նա տեխնիկական նոկաուտով պարտվեց իռլանդացի Քեւին Մակբրայդին: 6-րդ ռաունդի ընդմիջմանը, խորհրդակցելով մարզավարների հետ, Թայսոնը հրաժարվեց մենամարտը շարունակելուց: Նա հայտարարեց, որ այլեւս ուժ չունի եւ չի մենամարտի: Թայսոնի կարծիքով, ինքը դեռեւս կարող էր մենամարտել, սակայն այս հանդիպումը ցույց տվեց, որ ժամանակն է թողնել ռինգը:

Այդ մենամարտում ոչ մի տիտղոս չէր խաղարկվում: Թայսոնին կարիքն էր ստիպել կրկին ռինգ դուրս գալու: Մակբրայդի հետ մենամարտի անցկացման պայմանագիրը կնքվել էր այս տարվա ապրիլի 11-ին: Թվում էր, թե Ուիլյամսից նոկաուտի ենթարկվելուց հետո Թայսոնն այլեւս ռինգ չի վերադառնա: Սակայն 38-ամյա Թայսոնը նոր ծրագրեր էր մշակել: Նա մտադիր էր Մակբրայդին հաղթելուց հետո մարտահրավեր նետել Վիտալի Կլիչկոյին, Ջոն Ռուիզին եւ Կրիս Բըրդին: Բացի այդ, Թայսոնը մտադրվել էր 45 տարեկանում էլ շարունակել ելույթները:

Մենամարտից մեկ ժամ առաջ Թայսոնին տեսակցության էր եկել բռնցքամարտի մեկ այլ լեգենդ՝ Մուհամեդ Ալին: Նա ներկա գտնվեց իր դստեր՝ Լեյլայի մենամարտին, որը նախորդել էր Թայսոն-Մակբրայդ հանդիպմանը: 2-րդ կիսամիջին քաշում աշխարհի չեմպիոնուհու համար մենամարտը Էրին Տաֆիլի դեմ ավարտվեց արդեն 3-րդ ռաունդում: Մրցավարն ի նշան Ալիի բացահայտ առավելության, դադարեցրեց մենամարտը: Լեյլան 22-րդ հաղթանակը տոնեց: Նա առայժմ անպարտելի է:

Որդին՝ հոր հետքերով

Թբիլիսիի «Դինամոյի» հանրահայտ նախկին մարզիչ, երկրի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախկին նախագահ Նոդար Ախալկացու որդին՝ 29-ամյա Նոդարը, կգլխավորի Վրաստանի ֆուտբոլային գերատեսչությունը: Ֆեդերացիայի արտահերթ համաժողովում նրա օգտին ձայն են տվել 26 քվեարկողներից 25-ը: Ախալկացին ֆեդերացիայի նախագահ է ընտրվել 2 տարի ժամկետով: 2007 թ. կկայանա ֆեդերացիայի հերթական համաժողովը, որում էլ կընտրվի նոր նախագահ 4 տարի ժամկետով:

Հետաքրքրական է, որ Ախալկացին ֆեդերացիայի նախագահի միակ թեկնածուն էր: Մյուս թեկնածուները՝ 53-ամյա Վլադիմիր Գուցաեւը, 33-ամյա Գեորգի Նեմսաձեն, 55-ամյա Ջուրաբ Պետրիաշվիլին եւ 36-ամյա Ռեւազ Արվելաձեն ինքնաբացարկ էին հայտարարել դեռեւս մայիսին: Արտահերթ ընտրություններ անցկացնելու անհրաժեշտություն էր ծագել, երբ ապրիլի 7-ին ձերբակալվել էր ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Մերաբ Ժորդանիան:

Շումախերի բախտը կրկին չբերեց

«Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցավազքի աշխարհի յոթակի չեմպիոն Միխայիլ Շումախերին չհաջողվեց հաղթող ճանաչվել Կանադայի «Գրան պրիի» խաղարկությունում: Շումախերը սովորաբար Մոնրեալում հաջող է հանդես եկել: Նա հաղթել էր Կանադայում անցկացված վերջին երեք փուլերում, իսկ ընդհանուր առմամբ հաջողության էր հասել 7 անգամ: Սակայն այս անգամ Շումախերը ստիպված էր բավարարվել 2-րդ տեղով: Իսկ հաղթող ճանաչվեց ֆինն Կիմի Ռայկոնենը, որն ընթացիկ մրցաշրջանում արդեն 3-րդ անգամ կանգնեց պատվո պատվանդանի վերին աստիճանին: Չնայած իսպանացի Ֆեռնանդո Ալոնսոն չավարտեց մրցումը, սակայն ընդհանուր հաշվարկով 59 միավորով շարունակում է գլխավորել աղյուսակը: Նրան 22 միավորով է զիջում ֆինն Կիմի Ռայկոնենը: Շումախերը 24 միավորով 5-րդ տեղում է:

Այս անգամ ուժերը հավասար էին

Հունգարական Միշկոլց քաղաքում արագ շախմատի մրցախաղ անցկացրին Պետեր Լեկոն եւ Մայքլ Ադամսը: Նրանք մեկ անգամ արդեն նման մրցախաղ անցկացրել էին: 2001 թ. Մայնցում 4,5-3,5 հաշվով հաղթող էր ճանաչվել հունգարացի գրոսմայստերը: Այս անգամ 8 պարտիայից բաղկացած մրցախաղում գրանցվեց ոչ-ոքի: Ընդ որում, առաջին 3 պարտիաները շահել էր Ադամսը, այնուհետեւ Լեկոն հավասարեցրեց հաշիվը, իսկ ավարտական 2 տուրերում գրանցվեց ոչ-ոքի:

ՇԱԽՄԱՏ

Լիլիթ Մկրտչյանի գերազանց մեկնարկը

Քիշնեւում մեկնարկել է շախմատի կանանց Եվրոպայի անհատական առաջնությունը, որին մասնակցում են ռեկորդային թվով շախմատիստուհիներ: Մրցավեճի են բռնվել 29 երկրների 177 շախմատիստուհիներ: Նախնական հայտերով մրցաշարին պետք է մասնակցեին 31 երկրների 189 շախմատիստուհիներ, սակայն նրանցից 12-ը տարբեր պատճառներով հրաժարվեցին: Վերջիններիս թվում են Եվրոպայի չեմպիոնուհի ռուսաստանցի Ալեքսանդրա Կոստենյուկը եւ աշխարհի նախկին չեմպիոնուհի Մայա Չիբուրդանիձեն:

Ինչպես տեղեկացրել էինք, Հայաստանը Եվրոպայի առաջնությունում ներկայացված է չորս մասնակցով: Գերազանց է մեկնարկել ՀՀ այս տարվա չեմպիոնուհի Լիլիթ Մկրտչյանը, որը հաջորդաբար հաղթելով Գաբրիելա Կոսոեկային եւ Մարինա Մակրոպուլուին, 2 տուրից հետո հարյուր տոկոսանոց արդյունքով եւ 20 շախմատիստուհիների հետ գլխավորում է աղյուսակը: Էլինա Դանիելյանը վաստակել է 1,5 միավոր: Նա ոչ-ոքի է խաղացել Սորինա Գեորգեի հետ եւ հաղթել է Եկատերինա Ֆակիրիդուին: Լիլիթ Գալոյանն ու Սիրանուշ Անդրեասյանն ունեն մեկական միավոր: Լիլիթն առաջին տուրում պարտվեց Էլմիրա Սկրիպչենկոյին, իսկ հաջորդ մրցախաղը շահեց Ալյոնա Կուչերենկոյից: Սիրանուշը եւ պարտությամբ սկսեց մրցաշարը՝ զիջելով Վիկտորյա Ցմիլիտեին, իսկ 2-րդ տուրում հաղթեց Ալեքսանդրա Գրիշինային:

Հայ ռեգբիստները կրկին հաղթեցին

Ռեգբիի Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարի «C» խմբում ընդգրկված Հայաստանի հավաքականը, որը հիմնականում կազմավորված է ֆրանսահայ ռեգբիստներով, Աբովյանում պատասխան խաղում հյուրընկալել էր Իսրայելի հավաքականին: Խաղը կրկին անցավ մեր ռեգբիստների առավելությամբ, որոնք հաղթեցին 31-12 հաշվով: Հիշեցնենք, որ մրցակիցների առաջին խաղում եւս հաջողությունն ուղեկցել էր մեր ռեգբիստներին:

Գլխավոր մրցանակը Նորայր Ստեփանյանին

Հովիկ Հայրապետյանի անվան ծիասպորտի կենտրոնում անցկացվեց «Մուլտի գրուպ» կոնցեռնի գավաթի խաղարկությունը: Գլխավոր մրցանակի համար պայքարի դուրս եկած մարզիկներից լավագույնը մեր փորձառու նժույգավար, 37-ամյա Նորայր Ստեփանյանի ելույթն էր: Նա դարձավ մրցաշարի հաղթող եւ որպես պարգեւ ստացավ «Մուլտի գրուպ» կոնցեռնի սահմանած գլխավոր մրցանակը (1 մլն դրամ):

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ը (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-05/35» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ բնապահպանության նախարարության կարիքների համար «Վնասակար նյութերի արտանետումների եւ քանակների քարտեզագրման» աշխատանքների** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1000.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ» Հ/Հ 175004670790 «Գոհակ» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ. 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Գ. Մարկոսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 15:00:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ը (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-05/36» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ բնապահպանության նախարարության կարիքների համար ՀՀ ջրային կադաստրի աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգի (ԱՏՀ) (GPS) կիրառական համակարգի մշակման եւ ներդրման աշխատանքների** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1000.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ» Հ/Հ 175004670790 «Գոհակ» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ. 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Գ. Մարկոսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 16:00:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ը (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-05/102» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կարիքների համար «Չարենցավան համայնքի գլխավոր հատակագծի մշակման աշխատանքների»** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 800 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայ-ինվեստ» բանկ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 115003450281 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ. 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Գ. Մարտիրոսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ 2005 թ. հունիսի 28-ը, ժամը 10:30:

ԱԶԳ

Ծանուցում

CARD

Center for Agribusiness and Rural Development (CARD)

Vacancy Announcement

The Center for Agribusiness and Rural Development (CARD) is a foundation registered in Oct 2004. It will assume activities of the USDA Marketing Assistance Project aimed to assist farmers and agribusinesses in producing, marketing, and exporting food and related products to increase incomes, create jobs, and raise the standard of living for rural Armenians through provision of an integrated package of technical, financial, and marketing assistance. To fulfill these programs the following positions are announced:

Opening Date: June 7, 2005
Closing Date: June 22, 2005, 18:00 PM

1. Position: Senior Marketing Specialist
General description of job

Under the direct supervision of CARD s Agribusiness and Marketing Manager, the Senior Marketing Specialist is responsible for designing, developing and implementing food products marketing projects. This position entails an understanding of local and foreign market requirements and ability to work on both levels. This position is located in CARD s Agribusiness and Marketing Department.

2. Position: Market Development and Research Specialist
General description of job

Under the direct supervision of CARD s Agribusiness and Marketing Manager, the Market Development and Research Specialist is responsible for identifying potential market opportunities for Armenian food products. Also the person at this position is required to collaborate with the local producers to develop and disseminate market data. This position is located in CARD s Agribusiness and Marketing Department.

3. Position: Quality Assurance and Sanitation Specialist
General description of job

Under the direct supervision of CARD s Agribusiness and Marketing Manager, the Quality Assurance and Sanitation Specialist is responsible for collaborating with local producers to improve the product quality and sanitation standards which will help to assure manufacturing consistent quality products, reduce product spoilage and increase competitiveness in local and export markets. This position is located in CARD s Agribusiness and Marketing Department.

4. Position: Rural Development Program Officer
General description of job

Under the direct supervision of CARD s Rural Development Manager, the Rural Development Program Officer is responsible for developing, implementing and overseeing different Rural Development initiatives of CARD. This position is located within the CARD s Rural Development Department.

Detailed job descriptions and requirements may be found at: www.usda.am/job. Please send a CV highlighting the experience, with the names of 3 references and a cover letter to the following address: cardjobs@usda.am, or deliver a hard copy to USDA MAP office to the address: 74 Teryan St., Yerevan (building of Ag. Academy, entrance from Teryan St.). Please clearly indicate the position you apply for.

No phone calls please. Only selected eligible candidates will be contacted for an interview.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ՄԲԱՇՁԲ - 05/104 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **Երեւան քաղաքի Արզումանյան 43 հասցեում 9 հարկանի բնակելի շենքի շինարարական աշխատանքների** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 7930 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» «Կոմուննախագիծ» ՓԲԸ -ի Հ/Հ 247010010343 եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25 հանձնաժողովի քարտուղար Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 16.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ը (պատվիրատու) «ՊԳԳ - ՄԲԾՁԲ - 05/5» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **«Երեւանի կառուցապատման ներդրումային ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» ՊՈԱԿ-ի կարիքների համար «Շինարարական աշխատանքների տեխնիկական հսկողության ծառայությունների»** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայ-Ինվեստ» բանկ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 115003450281 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Գ. Մարտիրոսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ 2005 թվականի հունիսի 28-ը, ժամը 12.00:

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն մշակվում է **ՀՀ Կոտայքի մարզի Կամարիս համայնքի հողի վարձակալ Սամվել Հարությունյանի** ոռոգման նպատակով ստորերկրյա ջրային ռեսուրսներից 7.0 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի քննարկումը տեղի կունենա 2005 թ. հունիսի 20-ին, ժամը 16:00-ին, Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Ուզում եմ վարձակալել

100-150 քառ. մ մակերեսով տարածք շինարարական կոնստրուկցիաներ արտադրելու համար, եռաֆազ հոսանքի եւ ջրի առկայությունը պարտադիր է, հեռ.՝ (091) 476886, 561874:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՏԵԼԵՖՈՆ ԿՈՄՊԱՆԻ
ARMENTEL
ARMENIA TELEPHONE COMPANY

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենտել»-ի կողմից հայտարարված ՀԱՈ (համարի ավտոմատ որոշիչ) սարքավորումների մատակարարման մրցույթի ժամանակացույցում տեղի է ունեցել փոփոխություն:

Առաջարկների ներկայացման վերջին ժամկետը՝ 2005 թ.-ի, հունիսի 17-ին, ժամը 12:00-ին:

Մրցույթի հայտերի բացման հասույկ նիստը տեղի կունենա 2005 թ. հունիսի 24-ին, ժամը 14:00-ին, իսկ մրցույթի հայտերն ամփոփելու նիստը՝ 2005թ. հուլիսի 6-ին, ժամը 15:00-ին:

Հիշեցնում ենք.

Մրցույթին կարող են մասնակցել ինչպես տեղական, այնպես էլ արտասահմանյան կազմակերպությունները կամ նրանց ներկայացուցչությունները:

Մրցույթի առաջարկները կգնահատվեն մրցութային հանձնաժողովի կողմից, որը որոշումներ կընդունի ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Հաղթողին որոշելու կարգը (գնահատման չափանիշները) մանրամասն նկարագրված է կանոնակարգում՝ մրցույթի հրավերում:

Առաջարկի հետ մասնակիցները պետք է ներկայացնեն բանկի թողարկած երաշխիքային նամակ (մասնակցության համար): Մասնակցության երաշխիքի մանրամասները նշված են մրցույթի հրավերի համապատասխան կետում:

Մրցույթի անցկացման պայմանները եւ մրցութային լոտի մանրամասն նկարագրերը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով.

«Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ, Ահարոնյան 2, 2-րդ հարկ, 216 սենյակ, հեռ 28-70-66,

E-mail: hermine.aghabekyan@armentel.com:

Հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պահուստների վիճակը եւ կազմը

ՀՀ կենտրոնական բանկը, ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 52-րդ հոդվածի դրույթով, ներկայացնում է

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պահուստների վիճակի եւ կազմի մասին

2005թ 1-ին եռամսյակ (ներառյալ եզրափակիչ շրջանառությունը)

Եռամսյակի սկիզբ		
I.Համախառն արտաքին ակտիվներ		575,797,724.83 ԱՄՆ դոլար
այդ թվում՝		
միջազգային պահուստներ (համախառն արտաքին ակտիվներ ազատ փոխարկելի արժույթով)		575,715,486.62 ԱՄՆ դոլար
որից՝		
ՀՓԻ ԱՄՀ-ում	7,703,456.00 ՀՓԻ	11,923,691.65 ԱՄՆ դոլար
պահուստային դիրք ԱՄՀ-ում	0.00 ՀՓԻ	0.00 ԱՄՆ դոլար
II.Զուտ արտաքին ակտիվներ		307,853,770.15 ԱՄՆ դոլար
որից՝ ազատ փոխարկելի արժույթով		307,807,376.88 ԱՄՆ դոլար
Եռամսյակի վերջ		
I.Համախառն արտաքին ակտիվներ		589,591,100.26 ԱՄՆ դոլար
այդ թվում՝		
միջազգային պահուստներ (համախառն արտաքին ակտիվներ ազատ փոխարկելի արժույթով)		589,539,047.52 ԱՄՆ դոլար
որից՝		
ՀՓԻ ԱՄՀ-ում	4,347,495.00 ՀՓԻ	6,568,325.87 ԱՄՆ դոլար
պահուստային դիրք ԱՄՀ-ում	ՀՓԻ	ԱՄՆ դոլար
II.Զուտ արտաքին ակտիվներ		350,908,754.59 ԱՄՆ դոլար
որից՝ ազատ փոխարկելի արժույթով		350,894,714.88 ԱՄՆ դոլար

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն մշակվում է Երեւան համայնքում գտնվող «Փյունիկ ֆուտբոլային ակումբ» ՍՊԸ-ին պատկանող «Նաիրի» մարզադաշտին ոռոգման նպատակով ստորերկրյա ջրային ռեսուրսներից 2.0 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի քննարկումը տեղի կունենա 2005 թ. հունիսի 20-ին, ժամը 16:00-ին, Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ՄԲԱՇՁԲ - 05/103 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ **ՀՀ Արմավիրի մարզի Հացիկ գյուղի տարածքում նոր խորքային հորի հորատման աշխատանքների** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 3250 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայ-Ինվեստ» բանկ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ -ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25 հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Հովհաննիսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 15.30-ն:

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 13. 06. 2005 Գինը՝ 100 դրամ